

Молода Україна

журнал українського демократичного молоді

РІК ВИДАННЯ XXVI.

ЛЮТИЙ — 1976 — FEBRUARY

Ч. 242

НАШІ ПРЕДСТАВНИЦТВА:

В Канаді:

B. Yaremchenko,
28 Frontenac Rd.
London, Ontario

Leo Lupul
130 Pilkington St.
Thorold, Ont. L2V 1B4

Victor Zwetkow
6465 — 43 Ave., Apt. 1
Montreal 410, Que.

В США:

Головний представник
Alex Poszewanyk
5240 N. Le Claire Ave.
Chicago, Ill. 60630

Iw. Ivahnenko,
72 Feather Bed Ln.
Norwell, N. J., 08525

L. Jemetz,
2941 Amboy Road,
Warren, N. Y., 13164

W. Ponomarenko,
5802 Vandalia Ave. S. W.
Cleveland, Ohio, 44144

У Зах. Німеччині:

Mychajlo Ihnatenko,
2. Hamburg — Wandsbek,
Lesserstr. — 225
West Germany

В Англії:

A. Bondarenko,
78 Kensington Park Rd.,
London W. 11, — England

В Австралії:

S. Krywolap,
Box 1586 M,
G. P. O. Adelaide,
S. Australia

МОЛОДА УКРАЇНА

MOLODA UKRAINA

Видає Центральний Комітет
Об'єднання Демократичної
Української Молоді

Голова ЦК: Ю. КРИВОЛАП

Редакція Колегія.

Адреса ЦК ОДУМ-у:

O. D. U. M.

221 Edridge Way
Catonsville, Md. 21228, U.S.A.

A Ukrainian Monthly Magazine.
Published by the Central Committee
of the Ukrainian Democratic Youth
Association.

In USA — Association of American
Youth of Ukrainian Descent.

President: G. KRYWOLAP

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ:

Річна передплата — 12 чисел

У С.Ш.А., у Канаді і в Україні ----- 6.00 доларів
Ціна одного примірника: 60 центів

В Австралії ----- 4.00 дол. (австрал.)
Ціна одного примірника: 40 центів

В Англії і Німеччині ----- 4.00 дол. (америк.)
Ціна одного примірника: 40 центів (америк.)

В усіх інших країнах Європи ----- 3.00 дол. (америк.)
Ціна одного примірника: 30 центів (америк.)

В усіх країнах Південної Америки ----- 2.50 дол. (америк.)
Ціна одного примірника: 25 центів (америк.)

Зазначене число після прізвища передплатника означає останнє число журнала, за яке заплачено передплату.
За зміну адреси просимо присилати поштові значки або міжнародні купони (International coupon) на суму 25 канадійських центів.

Редакція не приймає матеріалів без підпису автора і застерігає за собою право скорочувати статті і правити мову; рукописів не повертає.

Статті підписані прізвищем або ініціалами автора не завжди відповідають поглядам редакції.

Листування з редакцією та адміністрацією просимо слати:

MOLODA UKRAINA,

Box 40, Postal Station "M", Toronto, Ontario, Canada, M6S 4T2

У ЦЬОМУ ЧИСЛІ ЧИТАЙТЕ: Є. Плужник, Є. Глібов, А. Галан — вірші. П. Одарченко — Леся Українка і молодь. Тяжка втрата. Д. Федевич — Із нашого літопису. Проблема часу, любови, етики й естетики. О. Коновал — Українські політичні партії. К. Басенко — В тролейбусі. З одумівського життя і праці. Хроніка Юн ОДУМ-у.

Євген ПЛУЖНИК

(До сорокліття смерти)

Один з найвизначніших поетів українського відродження 20-х років цього століття.

У літературі він увійшов як зрілий, закінчений поет-імпресіоніст. Його лаконічні поезії сповнені філософських роздумів над протиріччям життя, намагання розкрити його суть, знайти правду.

Народився поет 1896 р., помер на соловецькій каторзі 2 лютого 1936 р.

*Сіра мжичка за вікнами... Ніч... Кімната.
І сьогодні таке, як вчора...
Перегортаю Рабіндраната
Тагора.*

*Крізь щілини віконниці ніч знадвору:
Доле людська, чудна яка ти, —
На сторінках чужого твору
Правду свою шукати!*

**

*Мудрість мудрих... За гріх який
Марність всю її мушу знати?
О проклята звичка руки
Сторінку перегортати!*

*Може, й справді вся правда мить,
Мертві факти й безсмертні міти...
О, коли б себе пережити,
Щоб все зрозуміти!*

**

*Минувшину вивчавши, зрозумів
Красу подій, що сталися допіру.
Історіє! з твоїх важких томів
Крізь давнини завісу димно-сіру
Майбутнє дивиться.*

*Поете, припади
До джерела пророцтв, сухих анналів,
Чимало слів покладено туди,
Що процвітутъ надали!*

**

*Нехай комусь судився довший
Шлях до останньої межі,
Свій коротенький перейшовши,
Не нарікатиму — я жив!*

*Я стільки бачив! Стільки й нині
Думок в собі не погасив!
Жив інший хто в такій країні?
Такі переживав часи?*

*Щоб міг сказати так свідомо,
З таким спокоєм на виду, —
Гряди сподівана утома,
Вгамовуй пристрасть молоду!*

**

*Тепер на півночі горять сніги...
Стрункі на півночі біжать олені...
І знак північної снаги,
Високі заграви студені
Сліпучо мінятися...*

*Повій
В остиле серце, Авілоне!
Я зрозумію голос твій,
Бо кров, млявіючи, холоне;
Бо нижче й нижче никне голова,
Як буніність барв байдужий зір зустріне;
І все частіш пустиня снігова
Мені ввижається...
Вітай пустине!*

**

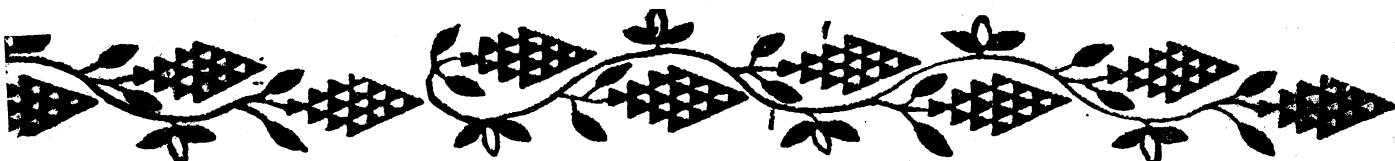
*Aх, флейти голос над рікою —
Цей синій день, і даль, і ти!
З тобою, світлою такою,
Як голос флейти над рікою
Так легко навмання пливти.*

*Пускай же човна за водою
В роздолля синявого дня.
Це ж захват - бути молодою,
Це ж спокій — плисти за водою,
Це ж безум — жити навмання!*

**

*Мрії від серця відтяг, —
Корінь виснажують віти.
...Мало прожити життя, —
Треба життя зрозуміти.*

*Може, й поети лиш ті,
Що за юнацтва вже сиві...
...Мрії ж мої золоті,
Мрії ж мої нещасливі!*

Петро ОДАРЧЕНКО

ЛЕСЯ УКРАЇНКА І МОЛОДЬ

(До 150-ої річниці з дня народження)

Геніяльна поетка світової слави, велика українська патріотка, пророчиця полоненого й заснуваного краю, безкомпромісний борець — Леся Українка усім своїм життям і своєю діяльністю дає приклад молоді, як треба жити, вчитися і боротися за свободу та за національно-державну незалежність України.

Леся Українка мала щастя народитися в родині висококультурних національно свідомих українських діячів.

Її мати — видатна українська письменниця Олена Пчілка — виховувала свою доню в українському національному дусі. У той час на Україні були тільки російські школи. Щоб урятувати доню від згубного впливу чужої й ворожої школи, Олена Пчілка дома вчила Лесю рідною мовою. Леся навчилася писати, коли їй було 5 років. І тоді ж вона написала свого першого листа своєму дядькові — славетному українському вченому й політичному діячеві Михайлові Петровичу Драгоманову, який з політичних мотивів змущений був виїхати на чужину. Вісімнадцять років Леся не бачила свого дядька, але духовний зв'язок із ним ніколи не переривала. Листування Лесі з М. Драгомановим надзвичайно цікаве. В його листах Леся знаходила цінні поради, важливі вказівки. У листі до О. Кобилянської (1899) Леся сама зазначила, що вважає Драгоманова своїм учителем.

Олена Пчілка намагається, щоб її діти Леся і Михайло жили в такому оточенні, щоб для них були рідні й дорогі українські пісні, звичаї, по-вір'я. Леся в дитинстві й впродовж усього свого життя надзвичайно любила українські народні пісні. Коли їй було 6 років, вона навчилася вишивати. Пізніше вона вишила рушник, і цей рушник прикрашав портрет Шевченка в кімнаті-музеї на Шевченковій могилі.

Перші книжки, які з захопленням читала Леся, — це були твори Шевченка, збірник народних пісень Чубинського, збірник казок Рудченка, сербські народні думки й пісні в перекладі М. Старицького, міти класичної старовини. А пізніше твори світової літератури. Під керівництвом матері Леся з дитинства вчила чужі мози, щоб в оригіналі читати найкращі твори письменників світової слави: Гайне, Гете, Шіллера, Гюго, Шекспіра, Байрона, Міцкевича та ін.

Леся була також дуже здібна до музики. В дитинстві вона грала на фортепіяні не тільки складні музичні твори Бетховена, Шуберта, Шопена та інших композиторів, а й сама творила власні композиції.

Рано почала Леся й свою поетичну творчість. Перший вірш ("Надія") Леся Українка написала, коли їй було лише 9 років. Цей вірш був відгуком на сумну подію — арешт і заслання Лесиної

тітки Олени, обвинуваченої в революційній діяльності. Літературний талант Лесі швидко розвивався, цьому сприяло глибоке ознайомлення Лесі з творами найвидатніших українських і світових поетів. Одночасно з писанням своїх оригінальних поезій Леся багато працювала над перекладами поезій Гайне з німецької мови й поезій Гюго з французької мови.

До 10 років Леся була щаслива, весела, енергійна, мала великі успіхи в музиці, любила співати народні пісні, особливо веснянки. Але раптом у неї заболіла права нога, потім почала боліти ліва рука. Для Лесі це була велика трагедія, бо не могла грati на фортепіані. Дванадцятілтній Лесі оперували руку. Наступного року Леся стала відчувати нестерпні болі в суглобах в часідок тяжкої хвороби — туберкульозного запалення. Весну й літо 1886 р. Леся лежала в ліжку цілими місяцями; зовсім не могла ходити; лише наступного року почала ходити і то тільки з наливою. Лікувалася вона на лимані біля Одеси, а також у Криму.

Хвороба завдавала Лесі великих фізичних страждань, але хвора, немічна, вона не кидала навчання, а під доглядом своєї мами наполегливо вчилися. Коли їй було 13 років, вона вільно, без словника, читала книжки французькою і німецькою мовами, читала також книжки грецькою і латинською, а також російською і польською мовами. Одночасно перекладала на українську мову уривки з "Одісеї" Гомера (з давньогрецької мови), твори Овідія (з латинської), Гоголя (з російської), Гайне (з німецької), В. Гюго (з французької), А. Міцкевича (з польської). На перекладах із чужих мов Леся удосконалює свою поетичну мову, свій стиль. У листі до брата Михайлова (1889) вона подає широку програму перекладів найкращих творів світової літератури на українську мову. І пізніше, виконуючи плян, що його так докладно розробила вісімнадцятілтня Леся, інші поети перекладають твори видатних письменників світової слави. Разом із братом Михайллом Леся організує літературний гурток під назвою "Плеяда", до якого входили молоді українські письменники: В. Самійленко, Є. Тимченко, О. Судовщикова (Г. Григоренко), Маргарита Комарова, Л. Старицька та інші. На засіданнях гуртка часто бували й старші письменники: М. Старицький, Олена Пчілка, а також композитор М. Лисенко. Цей гурток збирався щосуботи у Лисенка. Молоді письменники читали свої твори, а також переклади з інших мов, обговорювали ці твори. Тут також відбувався оригінальний конкурс. Називали якесь слово, наприклад: "Нема", "Понеділок", "Канапка". Кожен із учасників цього конкурсу повинен був написати на вибрану тему якогось вірша, опо-

відання, або п'єску. Подавали ці твори без підпису. Жюрі читало їх і присуджувало премію найкращому творові. Багато з цих жартом написаних творів пішло до друку. Леся за одно із таких оповідань одержала першу премію не тільки на конкурсі, а пізніше ще й премію в Літературно-Артистичному Товаристві. Оповідання на тему "Канапка" Леся Українка поширила й під назвою "Жаль" надрукувала й одержала літературну премію. На цих конкурсах зародилися ще й такі прозові твори Лесі: "Пізно", "Чашка", "Голосні струни". На літературних вечорах "Плеяди" була й музична програма: В. Самійленко чудово грав на бандурі, Леся на фортепіяні. Наслідком діяльності цього літературного гуртка були також прекрасні переклади творів Гайне (Леся Українка і М. Славинський), Гюго, Міцкевича (Леся Українка), Мольера і Данте (В. Самійленко), переклад фінського епосу "Калевали" (Є. Тимченко), цінні оригінальні художні твори Лесі Українки, Грицька Григоренка та багатьох інших. "Плеяда" розгорнула свою діяльність не тільки в Києві, а також у Чернігові та в Одесі. Учасники "Плеяди" підготували до друку три літературні збірники: київський — "Весна", чернігівський — "Десна", і одеський — "Спілка". Але ці літературні збірники заборонила російська цензура.

Центрами українського культурного життя в Києві були три родини: Косачі, Старицькі й Лисенки. У них панував дух творчості. "Тут Леся знаходила дружню приязнь та моральну підтримку в хвилини розpacу" (М. Драй-Хмара). В останньому листі до Л. М. Старицької-Черняхівської, написаному з приводу смерті М. Лисенка (1912), Леся Українка писала: "З Миколою Віталійовичем зв'язані в мене спогади найдорожчих молодих літ, в його хаті стільки незабутнього пережито! Старицький, Лисенко — ці імення для інших належать тільки для літератури й хисту, а для мене вони вічно викликатимуть живі образи, як імення близьких і рідних людей, що, еластично, ніколи не вмирають, поки живе наша свідомість. Не знаю, чи буде хто з молодшого покоління згадувати коли про мене з таким почуттям, як я тепер згадую про Миколу Віталійовича й Михайла Петровича".

Літературний талант Лесі Українки розвивався, міцнів її поетичний голос, і вже 1890 року, коли Лесі минуло лише 19 років, вона написала свій блискучий чудовий вірш "Контра спем споро" ("Проти надії — надіюсь"). У цьому вірші Леся повною мірою виявила свою мужність, бажаючість і віру в перемогу:

*Ні, я хочу крізь сліз сміятись,
Серед лиха співати пісні,
Без надії таки сподіватись,
Жити хочу! Геть думи сумні!*

Надзвичайно зворушлива, повна хвилюючого трагізму її поезія "Давня весна":

*"Була весна весела, щедра, мила,
Промінням грала, сипала квітки,*

*Вона летіла хутко, мов стокрила,
За нею вслід співучий пташки.*

*Все ожило, усе загомоніло —
Зелений шум, веселая луна!
Співало все, сміялось і бриніло,
А я лежала хвора й самотна.*

*Я думала: "Весна для всіх настала,
Дарунки всім несе вона, ясна,
Для мене тільки дару не придбала,
Мене забула радісна весна".*

*Ні, не забула! У вікно до мене
Заглянули від яблуні гілки,
Замиготіло листячко зелене,
Посипались білесенькі квітки.*

У цій поезії Леся, молода дівчина, повна духовної енергії, любові до життя, до природи, до найкращого періоду її розвитку — до весни, — в цей найкращий час була прикута до ліжка тяжкою хворобою. Вона тішиться білесенькими квітками яблуневого цвіту, що залетіли у вікно її кімнати й привітали з весною хвору дівчину.

Але і в найтяжчі хвилини свого життя Леся не вдавалася в розpac. Вона мужньо зустрічає всі негоди, всі прикорости, зв'язані з хворобою, з фізичними і моральними стражданнями, і кидає гордий виклик: "Я вийду сама проти бурі!"

*Промчалась та буря-негода палка надо мною,
Але не зломила мене, до землі не прибila,
Я гордо чоло підвела,
І очі, омиті сльозами, тепер поглядають ясніше,
І в серці моїм переможній співи лунають,
Весняная сила в душі моїй грає!*

Проте особисті переживання й страждання, викликані хворобою, не були головною темою поетичної творчості Лесі Українки. Головна тема Лесиної творчості — це Україна, це глибока любов до України та до її поневоленого Росією народу. У циклі поезій "Сім струн", присвяченому своєму улюбленому вчителеві — дядькові Михайліві Драгоманову, перший вірш починається такими словами:

*До тебе, Україно, наша бездольна мати.
Струна моя перша озветься,
І буде струна урочисто і тихо лунати,
І пісня від серця поллеться.*

В іншому вірші дев'ятнадцятилітня поетка звертається до своїх земляків, щоб вони від плачів, від зідхань, від марніх нарікань перейшли до діла, до активної боротьби:

*Нащо даремній скорботи?
Назад нема нам вороття!
Берімось краще до роботи,
Змагаймось за нове життя!*

І далі кличе до дії, до активної боротьби за волю:

*Або погибелъ, або перемога,
Сі дів дороги перед нами стане...*

(Продовження на стор. 5)

ПАМ'ЯТИ ДРУГА

*Живу, а серце заніміло
Не тільки в мене, в нас усіх.
Псомер Микола Понеділок,
Померли радість наша й сміх.*

*Часом, діткнені стусанами
Цього колючого життя,
Ми мали непохвальний намір
Піти кудись без вороття ...*

*Та ось на сцені, на естраді
З'являлась постать, знана всім,
І вже були життю ми раді,
Не побивалися над ним.*

*Ти, з ласки Божої артисте,
І сам собі не уявляєв,
Яка наснага промениста
Лишалась від твоїх появ.*

*Миколо, милій, любий брате,
Прийми доземний наш поклін.
Бог мав колись життя це взяти.
Та тільки ж поспішився Він!*

A. Галан

ТЯЖКА ВТРАТА

Знову горе й смуток поняли українську громаду. У понеділок, 26 січня 1976 р. поширилась по Торонто сумна вістка: у неділю, 25 січня помер наш любий вірний друг, основоположник ОДУМ-у, оборонець українського народу, великий патріот-соборник, письменник **Микола Васильович Понеділок**.

Людина шляхетного серця, сповненого ніжної любові до обездоленого українського народу і разом з тим великої ненависті до окупанта, він жив для українського народу і всю свою енергію, свій талант, себе присвятив йому. Українське суспільство належно оцінило письменника і в час його хвороби створило в Нью-Йорку громадський комітет, який допомагав хворому, бож він ані рідні, ані родини не мав. На панахидах, у четвер і п'ятницю, було так багато людей, що вуличний рух на Другій вулиці, в Нью-Йорку, припинився.

Похорон відбувся в Бавнд Бруку в суботу 31 січня з участю великої кількості людей. Люди, які були в церкві, не мали спроможності перехреститися — так переповнена була вона. Більшість людей була надворі. Чин похорону відправив Архиєпископ Марко. Пречудово співав хор церкви святого Андрія. Багато людей плачали і тільки могутній голос отця Поліщука по-

вертав людей до дійсності. Щоб почути хор і класичний голос отця Поліщука, варто поїхати до Бавнд Бруку.

Соборність МИКОЛИ ПОНЕДІЛКА була в тому, що він шанував людину не за її географічне походження або партійну чи релігійну принадлежність, а за її духовну вартість, здібність, талант. Тому на похороні були не лише офіційні представники різних угрупувань, які творять українське суспільство. В останню дорогу провести МИКОЛУ ПОНЕДІЛКА прибули люди здалека і зблизька, найрізноманітніших професій, походжень, світоглядів, віровизнань, і всі вони відчували особисту втрату, бож відійшов у вічність справді близький друг, щирій, рідний. Всім нам він був дорогий і наш смуток тим більший, що в особистому своєму житті МИКОЛА ВАСИЛЬОВИЧ щасливий не був. Така його доля, безталанного. Його щастя полягало в служенні близьньому на літературній ниві. Відірваний від України і рідних, він тяжко переживав недолювого народу і свою особисту. Кульмінаційною точкою його страждань було повідомлення з України, що його дорога мати відійшла у вічність, на кілька днів випередивши його. "Іду до тебе, мамо".

Єдиною відрадою нам лишилися його твори, і під цим поглядом МИКОЛА ПОНЕДІЛКОК — вічний. Якщо треба було б схарактеризувати його твори одним словом, то це — Любов! Любов до України, Любов до минулого, Любов до людини. А це — великий рушій до великих вчинків. ОДУМ добре зробить, якщо поширюватиме і пропагуватиме твори Миколи Понеділка.

Прощальне слово від Об'єднання Українських Письменників "Слово" на могилі спочилого виголосив голова цього об'єднання поет Остап Тарнавський.

Після похорону відбулася тризна. Цінними спогадами поділилися ті, які найближче знали небіжчика або були біля нього під час хвороби. Ігор Керницький висловив глибокий жаль з приводу втрати свого товариша по перу. Професор Григорій Олександрович Костюк, колишній голова Об'єднання "Слово", коротко розповів про

життя покійного і висловив глибокий жаль з такої великої утрати. Від "Лиса Микити" та від імені прибраних батьків Миколи Васильовича панства Едварда і Марії Козак, які не могли прибути через хворобу, попрощав відійшлого Богдан Неданівський, від ОДУМ-у — Олексій Шевченко, СВП та Євген Кальман, СВП.

На тризні промовляли: П. Крамаренко, пані Старосольська, пан Дурбак та інші представники установ і організацій. На закінчення промовляв щирій товариш і виконавець волі Миколи Васильовича Юрій Васильович Стефанік. Він між іншим сказав, що Микола не любив, щоб його хвалили, як оце ми тут, на тризні. Такий у нього був характер.

Хай же земля у Бавнд Бруку буде Йому легкою.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

*Котра з сих двох нам судиться дорога?
Дарма! Повстанем, бо душа повстане!*

Наполегливість і безкомпромісівість — це основна риса Лесиной вдачі і основний мотив її поетичної творчості, а також основне кредо її політичних поглядів.

Тому то Лесі дуже сподобалась тема "Роберт Брюс", що її порадив М. Драгоманів. У листі до дядька (1892) Леся писала: "Тема ваша (Брюс) припала мені до серця, надто уступ з павуком цікавий". За порадою М. Драгоманова, Леся пристудіювала історичні джерела про боротьбу шотландців з англійським королем і написала поему "Роберт Брюс". Пишучи цю поему, Леся думала про боротьбу України за своє визволення від Росії, про способи цієї боротьби для осягнення достаточної мети — самостійної незалежності України. Шотландсько-англійська боротьба XIII-XIV століття мала служити історичним прикладом для українського народу. Одночасно деякі історичні факти її Леся переіначила під впливом ідей Драгоманова. Пригадаймо короткий зміст. Шість разів збройні повстання шотландців проти англійського короля зазнавали невдачі, і керівник шотландців Роберт Брюс, зневірений невдачами, залишає боротьбу і іде на чужину, на еміграцію. І от лежить Роберт у чужій хаті на лаві і дивиться на потріскану стелю, де павук плете павутиння. Шість разів павук обривався, і шість разів він на стелю вилізав, але все було даремно. Проте павук уперто й наполегливо продовжував свої спроби сплести павутину.

*"Але в сьоме таки удержався
Й до стіни свою нитку прип'яв".*

Побачивши цю наполегливість павука, Роберт Брюс

*".... раптом скочив на ноги,
Ухопив свою зброю до рук,
І тукнув: "Ta навже таки лицар
Менше має снаги, ніж павук!"*

І на сьомий раз шотляндці розбили ворога й здобули близькую перемогу. Наполегливість, завзятість, безкомпромісівість забезпечили успіх і перемогу повстанцям. Такий же шлях бачила Леся Українка і в сучасній боротьбі українського народу за волю і незалежність України.

Року 1893 у Львові вийшла в світ перша збірка поезій Лесі Українки "На крилах пісень".

А наступного року, коли стан здоров'я трохи поліпшився, Леся нарешті здійснила свою давню мрію — поїхала до дядька в столицю Болгарії Софію. І тут, за власним виразом Лесі, розпочався для неї справжній університетський курс під безпосереднім керівництвом українського вченого світової слави професора М. П. Драгоманова. Леся пробула в Софії більше року. Їй довелося бути єдиним свідком наглої смерті М. П. Драгоманова. Перемагаючи свій невимовний біль і муку, Леся в цю тяжку хвилину знайшла в собі сили й мужність взяти участь у турботах, зв'язаних із похороном любого дядька.

Напередодні від'їду з Софії, Леся написала прощальний лист-вірш до дочки Драгоманова Аріядни, вірш, повитий глибоким смутком і великою пошаною до дядька, гарячою відданістю його ідеям і рішучою готовістю виконати його заповіт. Цей вірш закінчується такими словами:

*Для мене, сестро, не бажай ти щастя
(Ми з ним чому не можемо ужитись).
Та побажай мені одваги й сили більше
Словнити той великий заповіт,
Що я везу з собою на Вкраїну.*

(Закінчення в наступному числі)

Д. ФЕДЕВИЧ

ІЗ НАШОГО ЛІТОПИСУ

Австралія 1950

Повертаючись з роботи, друзі зустрілися у поїзді. У вагоні панувала мовчанка. Андрій розглядав пасажирів. Його зір блукав по байдужих обличчях. Врешті натрапив на знайоме — Михайлова. Той стояв, обпершись об двері, заглиблений у газету. Андрій, протискаючись між спітнілими тілами, добився до друга.

— Здоров, Михайле! З тебе, мабуть, кращий лінгвіст за мене. Бачу, ти жадібно читаєш австралійську пресу.

— Та, якби хоч щось у ній було б до читання, — скривився Михайло, — а то самі результати кінських перегонів або крікету.

— Правда, — сказав Андрій, — культурою ця країна не грішить. Вдома, якби мені хтось сказав, що за декілька років буду жити в Австралії та ще й збруся родину тут закладати, подумав би, що це келський жарт. Знаєш, Михайле, ще хлопцем я захоплювався пригодницькими романами. Водив захоплено пальцем по глобусі, уявляв, що пливу з піратами кораблем по скарби до Африки, Індії чи Америки, але мій палеєць ніколи навіть не заторкнув цієї, Богом забutoї, країни.

— Саме за кару, що твій палеєць не торкався цього континенту, доля послала тебе особисто на розвідку. — півжартома сказав Михайло.

— Вай дон't ю спік інгліш? — почулося біля них.

Повернувшись, вони побачили худорлявого чоловіка, від якого тхнуло пивом.

— Ще один доказ тубільної культури, — сухо сказав Михайло.

— Наш брат принаймні сказав би щось гостре, веселе, коли від нього несло б горілкою. А тут, як тільки якийсь тип виповзе із пабу, то може тільки язиком плутати.

— Цікаво висловлюєш спостереження; розцінюєш рівень доброчільності в п'яному стані, — усміхнувся Андрій.

— Не жартуй! — відповів Михайло, — я впадаю у депресію, коли дивлюся на цей кентурячий народ! Що вони до пересічного європейця?

— Не журись, саме через те, що в них немає сильного національного характеру чи культури: нам нема чого боятися асиміляції, — завважив Андрій.

— Правда, не можу собі уявити нас, українців, на їхньому рівні. Пригадуєш, Михайле, як ми говорили про еміграційну генерацію ще перед виїздом з Німеччини. Ми побоювалися, що наші діти, та й ми самі, загубимось у чужій країні.

— Здається, немає чого тут боятися, — сказав Михайло. наша еміграція буде, як острів. Тут навіть німає тих матеріальніх спокус, що існують в Америці. Я часто думаю над майбутнім молоді. Знаєш, чекаємо першої дитини, треба по-

думати над тим, як передати їй любов до України.

Не журись, — потішив Андрій, — у твої дитини слів'янська кров.

— П'явида, політична ситуація, можливо, не зробить з неї палкого патріота, та вона принаймні не зможе стати цілком австралійцем. Це не буде в її крові.

— Нада молодь буде триматися разом, — заливив Михайло.

— Вай дон't дей спік інгліш? — почулося знову.

— Чуєш? Їм, нашим дітям, так само будуть звертати увагу, — завважив Андрій.

— Правда, — погодився Михайло.

— Спік інгліш, майт!

**

Австралія, 1958.

Забава.

— Маю для тебе біт оф н'юс, Михайле! — гукнув Андрій крізь музику.

— Здається, вже скоро зможу собі дозволити на гольдену.

— Це добре, краще їхати своїм возом, ніж паблік транспортом, — погодився Михайло.

— Так. І зможу завозити Оксану до української школи.

— Чи можеш, Андрію, забирати по дорозі моого Юрка? — спитав Михайло.

— Добре...

**

Австралія, 1960.

Після концерту з народного дому виходить натовп. Михайло побачив Андрія.

— Як там кар?

— О файн!

— Добре, що можна дістати ліфт до народного дому й української школи.

— Моя Оксана вже в третьому грейді австралійської школи. Поки що, нема проблеми з двомовністю. Добре вчитися. А як твій Юрко?

Окей, навіть дуже добре вчитися, може, буде лікарем. На мою думку, це тут найліпша професія, може багато грошей заробити.

— Моя Оксана чомусь не хоче говорити по-українському з товаришками-українками, хоч вдома ми вважаємо, щоб з нами та братом вона розмовляла тільки українською мовою.

— А мій Юрко, коли до нього приходять австралійські товариши, називає мене "дед". Та я його роумію. Незручно розмовляти чужою їм мовою. Юрко каже, що будуть сміятися, або подумають, що ми про них говоримо щось погане.

— А знаєш, Михайле, яку приємність моя доня мені зробила? Цього тижня був у неї в школі

єдюкейшн дей, і ми з жінкою пішли. Коли ми заговорили до неї по-нашому, вона дуже роздратовано глянула через плече, щоб хтось не почув. А вже, коли підійшли до неї товаришки, то вона почала до нас говорити англійською мовою. Мені було неприємно, але жінка сказала, що не треба погіршувати їй відносин з товаришками, які колись кепкували з її прізвища.

— Невже ми підемо аж на такі поступки чужому середовищу? — не то запитав, не то відповів сам собі Михайло.

— Відступ — відступом, — сказав Андрій, але не треба робити своїм дітям неприємностей, коли їм уже досить прикостей справляють тутешні діти в школі через іхній бекгравнд. Не забувай, Михайле, що в школі вони перебувають шість годин на день, і п'ять днів на тиждень.

— Ніколи не думав я, що ми так будемо говорити з тобою, Андрію, — відповів Михайло, — мене турбую майбутнє нашої еміграції.

Андрій усміхнувся, не турбуйся занадто! Ще не так погано. Ще є молодечі організації.

— Цікаво, — відповів Михайло, — я думав, що будемо казати ВЖЕ є молодечі організації, а ми так скоро кажемо ЩЕ є українські молодечі організації.

— Ну то сі ю, Михайле, — попрощався Андрій, — мушу бігти, бо запаркував авто в дуже незручному місці.

— Ми всі себе запаркували в дуже незручному місці: — кинув Михайло, зідхаючи.

**

Австралія. 1968.

— Гальо, Михайле, Христос Раждаеться, сказавши по-нашому. Взяв собі сік дей. Клопіт, знаєш, з нашим календарем: все на свята мушу звільнитися з роботи.

— Славіте Його!... Та й мені на праці кажуть, що я щороку хворю точно на початку січня. Але що зробиш?

— Як там Юрко, вже починатиме п'яту форму, правда?

— Так так, але щось не хоче вчитися, хоч розумний. Ледве переліз останнього року. З нього лікаря не буде. Мабуть буде вулиці замітати. В українознавстві теж не пописався. Вирішив не вертатися на другий курс.

— Залиши його, нехай сам вибирає. Оксана вже минулого року покинула українську школу. Ми не повинні забагато вимагати від наших дітей. Тяжко жити у двох світах нараз і приділяти обом їм увагу. Мабуть це і трапилось з Юрковою науковою, бо забагато часу забирала українська школа.

— Сумніваюсь, — зажурено відповів Михайло, — Юрко зовсім не присвячував часу українським завданням. Тепер грає в футбола й часто без мого відома йде на овал, замість до української школи. А українська мова у нього жахлива. Вчора попросив мене дати йому — "п'ять долар", а я кажу йому: п'ять доларів — він скривився і сказав "файф доларс із файф доларс".

Євген ПЛУЖНИК

**

Вчора над містом летіли гуси,
Над камінним містом, вночі...
Стиснути серце мусив,
Мовчи, безглазде, мовчи!

Досить усяких і мрій, і болів...
Адже знають про все книжки.
Чуєш, — тополі голі:
— Нишкни...

Дівчинко тиха, на мрій хвора!
Надвечірня мрія моя!
Гуси над містом летіли вчора...
А я?

— Не журись! — сказав Андрій, як підросте й буде мати своїх дітей, то навчиться добре говорити.

— Не знаю, чи він взагалі коли відчує потребу говорити до своїх дітей по-українському, — сумно відповів Михайло.

**

Австралія. 1971.

Серед радісних новорічних привітань Андрій почув голос Михайла:

— Щасливого Нового Року, Андрію!
— Щасливого й тобі, Михайле!

— Бачу. Оксана вдалася в маму, дуже гарна панночка. Вже, видно, й кавалера має.

— Ну, а твій Юрко? Де ж він? Не бачу його тут сьогодні, — перебив Андрій.

Михайло хвилину помовчав, а тоді з неохотою відповів:

— І не побачиш. Юрко каже, щочується більше єт гем в австралійському товаристві, де є доволі піра для нього, а товариші захоплюються футболом.

— Сказати правду, — перебив Андрій, — мені тяжко було намовити Оксану, щоб прийшла. Казала, що немає тут українських хлопців, які б їй подобалися та австралійські товаришки краще забавляються на їхніх денсес.

— Та все ж у твоєї Оксани якась українська душа, що прийшла на нашу забаву. Бачу, ввесь час танцює тут з одним і тим самим хлопцем. Свій?

— Ну, та свій... Її фіянсей.

Михайло усміхнувся, — в такому разі познайом нас, щоб я міг погратулювати. Мені цікаво, чому ти мені не сказав, що в скорому часі будеш видавати доньку заміж? Козацький рід не загине. Ходімо, познайомиш нас!

Після короткої мовчанки Андрій нарешті промовив: — Його ім'я Браян Сміт, але він вже знає, як сказати по-українському "Добрий вечір".

Дарія ФЕДЕВИЧ, 17 років
Мельборн, Австралія

ПРОБЛЕМА ЧАСУ, ЛЮБОВИ, ЕТИКИ Й ЕСТЕТИКИ

в насвітленні поета, сприйнятті читача та
інтерпретації критика

**

Сині зорі — і небо без дна.
І спіznілі гадки — на розвагу.
Принеси мені келих вина,
Щоб згасити цей смуток і спрагу.

Принеси і постав — і пройди,
Чи лишися, та тільки — ні слова.
Облітають осінні сади,
Рахманіє зоря вечерова.

Що було, те було. І дарма
Розважати, страждати, гадати.
Поміж нами густішає тьма,
Затирає і вчинки, і дати.

Десь у темряві б'ють дзигарі,
Відчисляють віки по годині.
Самота. Тільки стріли зорі
Прошивають листи тополині.

Принеси мені келих вина.
Як поволі яріє край неба!
Ми одні. Я один. Ти одна.
І крім тебе нікого не треба.

Поет

**

Надворі заходить вечір, а з ним вечоріє і в душі. У цей час здається, що багато чого в житті склалося не так, як мріялося. І келих вина, може, розвіє тугу за чимось невисловленим, нездійсненим і ніби безповоротно втраченим. Хочеться спокою і самоти, бо вечір і осінь в природі мимовільно навивають думки про власну недалеку

ссінь. Але час невблаганий — все минає, і даремні зусилля свідомості не можуть змінити нічого, а від хлилевого пессимізму сутінки здаються ще густішими.

У роздумі повільно минає ніч. Світанок. Світанок приносить з собою зрозуміння, що інакше й бути не могло, що саме тепер увесь наш світ звузився до тільки нас двох. Я і ти. І крім тебе мені нікого більше не треба.

Читач

**

"Проаналізуємо вірш "Сині зорі" — і небо без дна". Парубок приходить до дівчини й повідомляє її про те, що "поміж нами густішає тьма", тобто його кохання до неї погасло, і тепер йому залишаються на долю спіznілі гадки, смуток, спрага, самота. Словом, їм треба розлучитися. Повідомивши дівчину про це, ліричний "герой" наказує їй принести йому келих вина, бо чогось йому на душі каламутно.

Як може реагувати на це сповіщення дівчина з характером та самоповагою? Вона, звичайно, дасть йому таку відповідь: "Отже ти прийшов сказати мені, що ти до мене вже збайдужнів, що я тобі вже не потрібна і що я марно збавила з тобою стільки дорогочного часу з короткого дівочого віку. І після цього ти маєш зухвалість казати мені, щоб я дала тобі вина!.. За кого ж ти мене маєш? Якщо тобі охота випити, то йди собі в ресторан, а в мене для тебе не пивниця і я тобі не офіціянтка".

Але героїнч вірша такої відповіді не дає. Вона взагалі ніякої відповіді не дає. Чому? А тому що вона не жива людина з характером і самоповагою, а безголосий манекен, лялька, якою довільно маніпулює автор."

Критик

Вийшов з друку збірник з нагоди
75-річчя життя та 55-річчя творчости

ВАСИЛЯ ЧАПЛЕНКА

У збірникові вміщені: велика автобіографія письменника, доведена до середини 1975 р., бібліографія його творів і праць, статті інших авторів про нього, портрети з різних періодів його життя.

Ціна одного примірника 6 дол. Замовляти:

MRS. A. KRAWCZUK

26 William St., Maplewood, N. J. USA 07040

Дехто читає на те, щоб думати — таких мало; дехто читає на те, щоб критикувати — таких багато, а дехто читає, щоб мати що балакати — таких є переважаюча більшість.

**

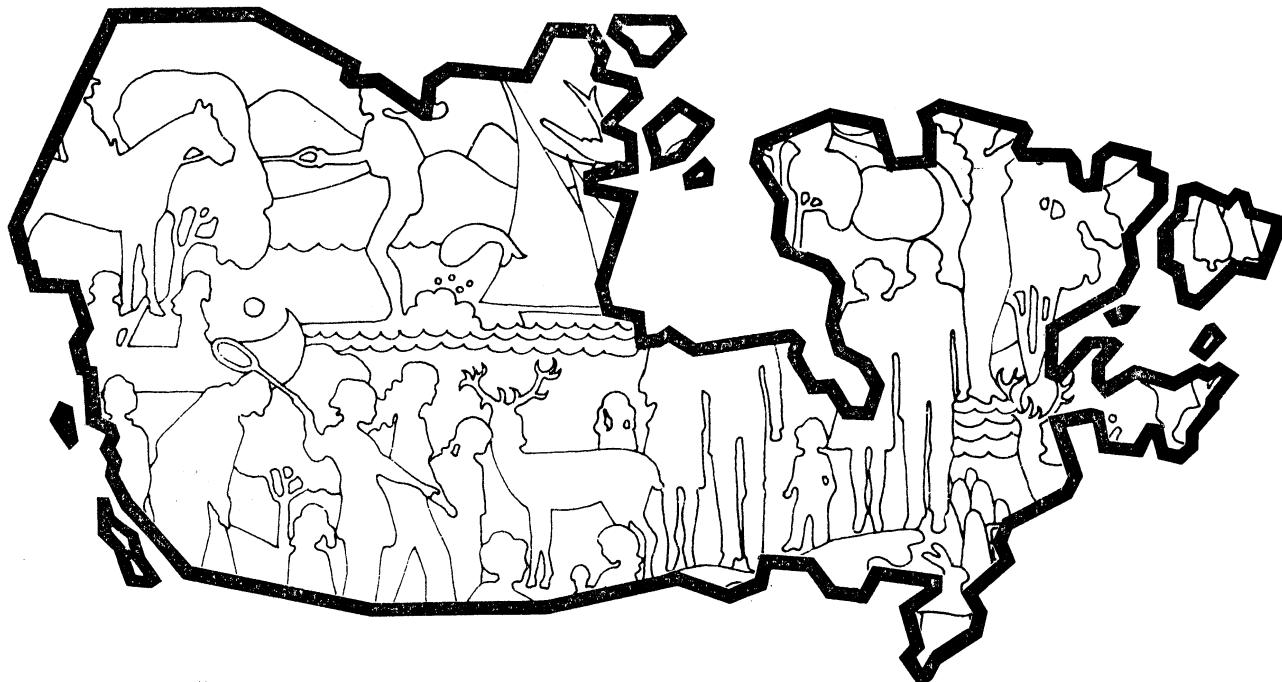
Мало довіряйте тому, хто хвалить всіх; менше довіряйте тому, хто критикує всіх; а вже найменше довіряйте тому, хто відноситься байдуже до всього.

**

Про критиків Абуталіб сказав:

— Всім хороші люди, тільки не розуміють жартів.

Відвідайте свою країну, пізнайте її ще цього року

Ваша країна чекає, щоб ви познайомилися з нею. Спокійні озера і великі ріки, незаймані ліси й піднебесні гори, модерні міста, що віддзеркалюють вітальність зростаючої нації, тихі сумирні міста й села, де життя пливе не надто швидко. Вберіть у себе її культурні нашарування, її різні традиції, її історію! Де б ви не були, будете дома.

Вас привітають сердечні, приязні люди в кожному кутку нашої неозорової країни.

Подорожні агенції і бюра допоможуть вам накреслити плян вашої власної поїздки в невідоме, порадять, які куточки вашого краю варто побачити, де, близько чи далеко від вас, зупинитися. Запитайте, як найкраще й найдешевше подорожувати. якими турами чи плянованими згори мандрівками.

Canada

Canadian Government
Office of Tourism

Office de tourisme
du Canada

Канадський Уряд,
Бюро туристики.

О. КОНОВАЛ

УКРАЇНСЬКІ ПОЛІТИЧНІ ПАРТІЇ

Під час Другої світової війни коло двох мільйонів української молоді примусово вивезено на працю до Німеччини. Багато українських родин, що не хотіли залишитися під комуністичною окупацією, емігрували на Захід і під кінець війни спинилися в Чехії, Словаччині, Австрії, Німеччині та Франції. Коли скінчилася війна, усіх тих, що до 1939 року жили в Советському Союзі, мали силу повернути назад в Советський Союз. Під цю рубрику, підпадали всі українці зі східних областей України. Українці ж, що до 1939 року були під Польщею, тобто зі західних областей України, примусовій депатріації не підлягали. До людей зі східних областей України українські партії з Західної України, провід і багато членів яких виїмігрували на Захід, та стара еміграція, яка залишила Україну після Першої світової війни, підходили з деяким упередженням. Тому, щоб хоч частково заопікуватися людьми зі східної України, постало кілька нових партій.

В 1948 році в Німеччині відновлено український політичний центр Українську Національну Раду (УНРада), яка мала об'єднувати всі українські партії: партії новостворені, партії Галичини та партії часів Першої світової війни.

Хоч коротко хочу поінформувати вас про всі українські партії та організації, що є тепер за межами України. Їх є одинадцять. До найстарших партій зараховуємо соціалістичні партії, які мають майже тотожні назви: Українська Соціалістична Партія і Організація Українських Соціялістів. Це залишки старих партій, які в першу світову війну мали рішальне слово у створенні української держави.

Український Національно-Державний Союз (УНДС) — партія людей, які або були у війську Петлюри, або сини чи дочки емігрантів Першої світової війни.

В роки Першої світової війни короткий час на чолі української держави був гетьман Павло Скоропадський. У 1920 році, вже на еміграції, керівники гетьманського руху створили Український Союз Хліборобів-Державників і 1925 року проголосили Павла Скоропадського гетьманом України. Властиво, творцем і духовним провідником монархічного руху був історик Вячеслав Липинський. Українських монархістів гетьманців-одержавників, тепер очолює головна управа гетьманського руху і їх коротко називаємо гетьманцями.

У Першу світову війну на Україні, рішальну ролю мали соціалістичні партії. У тому, що Україна не виборола чи не закріпила за собою самостійності, справедливо чи ні, вважали винними соціалістів.

1929 року на еміграції створено з членів безпартійної Української Військової Організації, яку

очолював полковник Євген Коновалець, керівник Українських Січових Стрільців та інших національних організацій, — Організацію Українських Націоналістів (ОУН). До 1938 року її очолював Євген Коновалець, а пізніше Андрій Мельник. Провід 'УН увесь час перебував за кордоном, на еміграції. ОУН вважала себе не як партію, а як ідеологічно-політичний рух. У час революції, на яку вони покладали великі надії, вся влада має бути в руках диктатора-вождя, а після виборення самостійності голову держави мав вибрати законодавчий орган, який вони призначать. Націоналісти твердили, а їхній ідеолог Дмитро Донцов у своїх працях та твердженнях підкреслював, що демократія не виправдує себе в умовах боротьби за незалежність.

В 1930-их роках ОУН у Західній Україні та на еміграції була найактивнішою політичною силою. В Організації Українських Націоналістів панувала атмосфера фанатичного патріотизму, самозречення, посвяти та готовості жертвувати своїм життям.

1940 року в ОУН стався розкол на грунті тактичних, психологічних та персональних розбіжностей. Постало дві Організації Українських Націоналістів: мельниківці та бандерівці. Перших очолював Андрій Мельник, а других — Степан Бандера. Пізніше, після Другої світової війни, в бандерівській партії стався розкол. Створилося ще третя партія з тією самою назвою лише з додатком "з" — ОУНз (закордоном), або, як її тепер називають, двійкарі.

Організація Українських Націоналістів закордоном — це партія демократична, яка вважає, що тільки демократичний лад забезпечує свободу одиниці, уможливлює рівні права для всіх і соціальну справедливість. ОУНз, хоч і вилонилась з тоталітарної партії, виступає проти тоталітаризму і політичного екстремізму.

Українське Національно-Демократичне Об'єднання (УНДО), партія Галичини з 1925 року, фактичний продовжувач Української Національ-

СПІВЧУТТЯ

Висловлюємо найщиріші співчуття активному членові керівних органів ОДУМ-у Вікторові ВОЙТИХОВІ та його родині в Чікаго з причини передчасної смерті його батька.

ЦК ОДУМ-у

**Управа Коша Старших Виховників США
Філія ОДУМ-у в Чікаго**

но-Демократичної Партиї, яка існувала там ще перед Першою світовою війною. УНДО стойть за суворенні права українського народу, за демократично-парламентарний устрій, за рівність усіх громадян перед законом без різниці віри, національності, за свободу слова, зборів, партій, за незалежність судів. Коли Галичина стала частиною Польщі, Організація Українських Націоналістів, що була нелегальною партією, почала ставити спротив польській владі. УНДО, яке було легальною партією Галичини, зайніяло протилежне становище. Воно старалося легально робити всі заходи, щоб Польща дала ширшу автономію українцям і українське шкільництво та коперативний рух мали менший спротив польської влади.

Під час Другої світової війни, коли німецьке військо окупувало Польщу, УНДО самоліквідувалось і щойно 1947 року відновило свою діяльність.

В 1946 році, щоб заопікуватися людьми зі східніх областей України та бути їх речником, засновано Українську Революційно-Демократичну Партию (УРДП). Вона пізніше була ініціатором створення нашої організації ОДУМ. Емігранти з радянської України, не вкладалися в організаційні політичні форми, популяризовані тоді по українських таборах в Німеччині. Українців зі Сходу і ввесь народ під советами вважали скомунізованими, зросійщеними, національно несвідомими і взагалі неповноцінними. Щоб згуртувати довкола себе людей ідейних та стати відомими ширшому загалові людей, УРДП розпочало видавати журнал "Наша боротьба" та газету "Українські вісті". Щоб захистити людей від примусової депатріації, Іван Багряний написав памфлет "Чого я не хочу повернутися до СС-СР", який був перекладений на кілька мов і розповсюджений між впливовими людьми.

УРДП з самих початків орієнтувалося на сили українського народу, що залишився в Україні, якого вони були часткою й думали категоріями тих людей. Іван Багряний, провідник УРДП, твердив, що Україна має кадри людей високого фахового, державного й політичного вишколу, які у слушний момент можна їх треба використати для створення незалежної української держави. Ті кадри, в тому числі й члени комуністичної партії й комсомолу, які ними є не з переконання, а з необхідності, часом займають відповідальні пости. У той час інші партії на ці кадри дивилися вороже, вважали їх зрадниками. Тепер уже вони змінили свої погляди, коли передбачення Івана Багряного з 1948 року показали, що Морозі, Дзюби, Чорноволи, члени комуністичної партії та комсомолу, стали в обороні українських прав.

Що Україна не є самостійною державою, УРДП твердило, винні насамперед самі українці, які не виявили досить наполегливости під час Визвольної Боротьби в Першу світову війну. Національна свідомість в Україні й поза нею все ще

недостатня. Тому УРДП пропагує зробити насамперед революцію в думанні українського народу, щоб він у своїй свідомості прагнув бути незалежним народом, тоді ніякі русифікації й поневолення для нього не будуть страшними. Зрушення українського суспільства до активного змагання за зміну життя в Україні, можуть привести до революції чи зміни соціальної, національної, духової, політичної і до створення самостійної української держави. Україні тепер, як і в Першу світову війну, потрібні не сотні, чи тисячі свідомих людей, а мільйони, ціла нація. Тепер в Україні є десятки чи сотні Дзюб, Морозів, Симоненків, Чорноволів та інших, але на сорок п'яти-мільйоновий народ це зовсім мало. Хіба решті українського народу дальша доля української нації байдужа?

Іншою партією вихідців з східніх земель України є Союз Земель Соборної України — Селянська Партія, яку довгий час очолював Володимир Доленко. окрім вище згаданих партій є ще кілька нечисленних партій чи політичних груп, як приміром, Селянська партія, Спілка Визволення України (СВУ), група УРДП Миколи Степаненка та інші.

Всі українські партії, які були, є, і напевно будуть поштовхом до громадського життя, можна поділити на чотири політичні табори: націоналістичний, соціалістичний, демократично-ресурсубіканський та монархічно-гетьманський. Всі ці табори мають одну спільну мету допомогти Україні стати незалежною державою. Одні партії мають амбіцію колись керувати політичним життям в Україні чи бути там проводом, інші мають менші амбіції — бути лише допоміжною силою й амбасадорами за межами України до часу, коли Україна стане цілком незалежною державою.

СПІВЧУТТЯ

Об'єднання Демократичної Української Молоді глибоко співчуває Родині широго приятеля ОДУМ-у і батька одумівців інженера Андрія Гончаренка, який після тяжкої недуги передчасно помер 14-го січня 1976 року в Юніон, Нью Джерзі.

Нехай американська земля буде йому легкою!

Багатокультурність є постійною урядовою політикою

Достойний Джон Мунро, як міністер відповідальний за багатокультурність, дає директиви в ділянці загального впливу багатокультурності в усіх міністерствах Уряду Канади. Його спеціяльне зацікавлення спрямоване на багатокультурну програму Міністерства Державних Справ, як також на програми спеціальних культурних агенцій, завдання яких є проводити в життя цю політику.

У МІНІСТЕРСТВАХ ДЕРЖАВНИХ СПРАВ

багатокультурна програма має за завдання допомагати у плеканні культурного розвитку всіх канадських груп, які бажають зберегти свою спадщину й тим збагатити Канаду. Для досягнення цієї мети діють:

ВЗАЄМОДІЯ ЕТНІЧНИХ ГРУП

Ця програма дає до диспозиції свої професійні сили на те, щоб допомагати групам на національному й льокальному рівнях у ділянках комунікації та організацій.

ПРОГРАМА КАНАДСЬКОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ

намагається скріпити культурну ідентичність меншин та плекати зрозуміння і поширювання знання про культурну різномордність Канади за допомогою мистецтва, фестивалів народньої творчості та літератури.

КАНАДСЬКІ ЕТНІЧНІ СТУДІЇ

Під керівництвом Дорадчого Комітету для канадських етнічних студій в Канаді. Цей Дорадчий Комітет також спонзорує гостинні виклади професорів і лекторів у канадських університетах.

Італійська
шведська
меншин
музична
політика

ТЕХНІЧНІ ЗАСОБИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НЕОФІЦІЙНИХ МОВ

призначує фонди на опрацювання і продукцію навчального матеріалу для курсів мов.

ПРОГРАМА БАГАТОКУЛЬТУРНИХ ЦЕНТРІВ

допомагає добровольчим групам організувати центри багатокультурності в локальних громадах.

ПРОГРАМА ІНТЕГРАЦІЇ ІМІГРАНТІВ

допомагає різним групам у ділянці участі в партинципації імігрантів у канадське суспільство.

ПРОГРАМА ДОТАЦІЙ

призначує фонди для добровольчих груп для підтримки широкого спектру багатокультурної діяльності.

НАЦІОНАЛЬНА РАДА ФІЛЬМІВ

Як частину свого вкладу в програму багатокультурності, Національна Рада Фільмів випродукувала понад 400 фільмів у 19 різних мовах. Їх можна безплатно отримати в бюрох Національної Ради Фільмів у Вінніпегу, Ванкувері, Торонто, Монреалі, Оттаві й Галіфаксі.

НАЦІОНАЛЬНИЙ МУЗЕЙ ЛЮДИНИ

Національний Музей Людини в Оттаві документує історію всіх етно-культурних традицій в Канаді. Цей музей зібрав величезну кількість експонатів, звуко-

візуальних записів і фільмів. Спеціальну увагу звертається на такі елементи як народня архітектура, хатне умеблювання, передіндустріальна техніка харчової продукції та ручних виробів, традиційні перекази, родинне і комунальне життя, свята та обряди. Також підготовляється культурні виставки та переїздні покази.

ПУБЛІЧНИЙ АРХІВ

Програма Національного Етнічного Архіву має за завдання віднаходити й охороняти етно-культурні рекорди перед втратою, пошкодженням чи знищеннем. Персонал фахівців почав збирати рекорди цього багатого й важливого аспекту нашої спадщини через контакти з етно-культурними організаціями, товариствами та індивідуальними особами.

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА

Національна Бібліотека зорганізувала багатокультурне бібліо-обслуговування. Воно має за завдання постачати книжки в неофіційних мовах, які вживаються в Канаді, для публічних бібліотек, поширювати збірки книжок у неофіційних мовах у більшості бібліотек. Першу колекцію книжок вислано з Оттави у березні 1975 р. Плянується додавати річно по п'ять нових мов, що має осягнути загальне число 70.

Подавайте свої погляди або звертайтесь по інформації листовно до:

Multiculturalism, P.O. Box 363, Station A,
Ottawa, Ontario K1N 8..9

Hon. John Munro
Minister Responsible
for Multiculturalism

L'hon John Munro
Ministre chargé
du multiculturalisme

К. БАСЕНКО

В ТРОЛЕЙБУСІ

Пасажирів у тролейбусі не дуже густо. Навіть всі жінки сидять.

Лише якийсь хлопчиксько років дванадцяти, кирпатий, у картатій кепці, стоїть біля дверей, заважаючи людям входити та виходити. Його штовхають, але він не звертає на це уваги і стоїть, мов службу несе.

Товста кондукторша слинить недогризок олівця і щось пише на так званій "путівці" — на пірцеві, який дуже лякає безквиточників, коли з передньої площинки раптом чується:

— Кондуктор, передайте путівку!

Пише кондукторша і неголосно, сумирно перегикується з хлопцем, що стоїть біля дверей:

— Я тобі сказала одійти і не стовбичити тут?

— А я хочу стояти.

— Ти людям заважаєш. Я тобі сказала?

— Нехай люди обійдуть.

— Ох і вредне ж! Хто тебе виховував?

— Не ваше діло. Я купив квитка і їду законом.

— Одійди од дверей! — скрипає кондукторша.

— Покричіть — полегшає, — каже хлопець і дивиться у заднє вікно.

В тролейбусі настаєтиша I в цій тишічується тихе зітхання і голос ефектної дами, що сидить павпроти кондукторші:

— Ох, і діти пішли! Поваги до старших — ні на копійку.

— Доброго дрюочка на таких нема, ось що я вам скажу! — обертається до ефектної дами якась жінка. — Дати б раз межі плечі — одразу повага з'явилася б.

— Це не йому дрюочка, а батькам дрюочка треба, — обертається до тітки інтелігентний мужчина в капелюсі.

— Хіба у батьків телевізор на роботі є, щоб вони бачили, як їхній син поводить себе у тролейбусі? — обертається до інтелігентного мужчини жінка у синьому платті.

— Правильно громадянин каже: батьки повинні знати, як їхнє дитя поводиться у громадських місцях, батьки повинні навчити його культури, — обертається до неї сивий дідок.

— Ти одійдеш од дверей? Ти чуєш, що люди кажуть? — питает кондукторша хлопця.

— Мені до лямпочки, що люди кажуть, — відповідає хлопець і дивиться у заднє вікно. — Стояв і стоятиму.

— Ну? Ви бачили такого? — сплескує в долоні ефектна дама. — Хіба можна старшим так відповідати?

— А я старших не чіпаю. Вони самі до мене лізуть. — каже хлопець.

— Не мій ти син, — погрожує тітка. — Я б тобі всипала — не знав би, на що сідати!

— Чхати хотів я на вас, — огризається хлопець.

— Послухай, юначе, — втручається інтелігентний мужчина. — Хіба тобі батьки не говорили, що старших треба поважати, бо вони старші? Ти ж зрозумій, що вони, тобто ми, — старші. Тобі ясно? І тому...

— Та що ви йому розтovkmacuete, — перебиває інтелігентного мужчину жінка у синьому платті. — Як воно вродиться отаке неслухняне, так хоч ти йому кола на голові теші...

— Не скажіть! — піднімає пальця дідок. — Не кажіть! Виховувати треба завжди і всюди.

— Багато вас, вихователів! — бурчить собі під ніс хлопець.

— Ти одійдеш, нарешті, од дверей? — питает кондукторша.

— Хотів одійти, а тепер не одійду.

З бокового сидіння підводиться чоловік, який не сказав ще жодного слова, мовчки підходить до хлопця, правою рукою бере його за ліве вухо, перекручує проти годинникової стрілки так, що хлопець аж присідає, і мовчки веде через увесь тролейбус.

— Вав... вав... вав!.. — завиває хлопець і навшпиньки, вигнувши спину йде за чоловіком.

— Зупиніть на хвилинку! — стукає чоловік вільною рукою у двері кабіни водія.

Тролейбус зупиняється.

Двері відчиняються.

З дверей вилітає хлопчиксько, якому дорослі "до лямпочки", а за ним — і картата кепка.

Двері зачиняються.

Тролейбус рушає далі.

Мовчазний чоловік сідає на своє місце.

В тролейбусі настаєтиша. В цій тишічується тихе зітхання і голос ефектної дами:

— Які варвари пішли! Любови до дітей — ні на копійку.

— Якби це моєго сина так, я б тому горло перегризла, щоб знов, як рукам волю давати, — погрожує тітка.

— І головне, що хлопчик нічого ж такого не зробив, — зауважує інтелігентний мужчина. — Йому треба було просто пояснити.

— Жаль, що у хлопчикової матері телевізора нема. Якби побачила — тролейбус наздогнала б, — запевняє жінка у синьому платті.

— А що ви гадаєте, — підтримує її дідок. — Нема такого права, щоб чужих дітей зобижати.

Всі висловилися. Навіть кондукторша. Вона послинила недогризок олівця і, пишучи щось у путівці, сказала неголосно і сумирно:

— Як би мені дрюочек, я б знала, кого бити.

Всі зніковіли, бо кожен подумав, що дрючиком кондукторша битиме мовчазного чоловіка, а бути свідком такого беззаконня нікому не хотілося.

Із збірки "Дітям до шістнадцяти..."

З ОДУМІВСЬКОГО ЖИТТЯ І ПРАЦІ

З ОДУМІВСЬКОГО І ТОПІВ-
СЬКОГО ЖИТТЯ В М. СТ.
КЕТЕРИНС, ОНТ.

ДЕВ'ЯТИЙ ТАБІР ВИХОВНИКІВ ЮНОГО ОДУМ-у

Сумівська оселя. Колона одумівців вирушає на місце збірки. Хорунжі: Галина Гурська, Ігор Роговський та Нела Захарчинська.

Про те, що ОДУМ-івська організація і ТОП в м. Ст. Кетеринс, Онт., живе і розвивається, вже всім давно відомо. Організаційні щотижневі сходини дітей, гра у волейбол, шахмати, вивчення гри на бандурах під керівництвом інженера Остапа Казанівського відбувалося щотижнево.

Організаційно одумівська родина була же добре об'єднана, а ТОП завжди щиро підтримував одумівців. Отже, для так добре зорганізованої молодечої організації прийшов час мати свій прапор. І філія ОДУМ-у в Ст. Кетеринс тепер вже його має. Посвячення прапору відбулося 12 жовтня 1975 року в Православній церкві св. Юрія, довершили його о прот. Ф. Легенюк, о. Гліцький і о. Кривих.

Ще звечора, в суботу 11-го жовтня, одумівська молодь почала з'їжджатися до Ст. Кетеринс на це свято, а щоб не марнувати часу, місцеві одумівці влаштували для них гарну забаву з музицою і танцями та доброю закускою, про яку подбало жіноче Т-во ТОП-у, під керівництвом пань Огородник і Гаврилюк.

А в неділю 12 жовтня 1975 р. молодь ОДУМ-у, СУМ-у й Пласту та українське громадянство заповнило церкву св. Юрія. Після урочистої служби Божої о. прот. Ф. Легенюк звернувся зі зворушливим словом до молоді та організаторів ОДУМ-у і ТОП-у та закликав їх бути свідомими й достойними носіями цього прапору, та щоб іхній прапор був не лише символом, а й серйозним зобов'язанням перед українським народом у позсякденному житті, і побажав, щоб одумівська організація жила, працювала і далі розвивалася. А потім відбулось посвячення прапору, який держали почесні одумівці Ст. Кетеринс: Леонід Лупул, Олександра Лупул і Кротенко Гала, а решта одумівців і топівців вишикувавшись по обидва боки проходу в церкві, тримали жовто-блакитну стрічку, як частину прапору. Цю стрічку пізніше покраяли на частини і роздали учасникам цієї церемо-

З таборового життя. Будують ватру Криволап (мол.) та Ткачук

нії на спогад. Відспіванням многоліття прaporovі закінчено церемонію.

Дальше одумівське свято відбувалося в українському Чорноморському домі, куди прибули всі гости. Тут відбувся бенкет під керівництвом голови ТОП-у в Ст. Кетерінс п. Миколи Метулинського. За почесним столом сиділи о. Ф. Легенюк з добродійкою, о. Гліцький, організаційні та громадські діячі: О. Харченко, І. Данильченко з дружиною, фундатор Юн. ОДУМ-у Лука Михайлович Кислюк, М. Метулинський з дружиною, М. Головаш з дружиною та представники СУМ-у, Пласту і виховники Юн. ОДУМ-у в Ст. Кетерінс.

Усі вони вітали одумівську організацію від себе й організацій, які репрезентували та традиційно забивали цвяшки в держак одумівського прaporu, одночасно складаючи при цьому дари (тобто стали кумами прaporu).

ГУ ТОП-у Канади \$100.00, ГР Коша Старших Вихонів \$50.00, Філія ОДУМ-у, Торонто \$25.00, Філія ОДУМ-у, Ошава \$25.00, Філія ОДУМ-у ім. С. Петлюри Детройт \$25.00, Відділ ТОП-у: Торонто \$25.00, Лондон \$25.00, Детройт \$25.00, ЦК ОДУМ-у \$25.00, Оселя Юн. ОДУМ-у "Україна" \$25.00, СУМ ім. Мазепи, Ст. Кетерінс \$25.00, Православна Громада в Ст. Кетерінс \$25.00, від. Пласту в Ст. Кетерінс \$10.00, Відділ СУЖЕРО, Лондон, \$10.00, Тов. Сприяння УНРаді в Ст. Кетерінс \$10.00, п-і Огородник \$30.00, родини: п. Лисика, Ошава \$50.00, Головаша Дм. \$35.00, Головаша Мих. \$25.00, Зхарчинського Ст. \$25.00, Метулинського М. \$25.00, Гаврилюка М. \$25.00, Токаря С. \$20.00, Приймака Ів. 25.00, Озимчака, Веланд \$20.00, Криворучка, Н. Фалс \$20.00, Сідельника, Чікаго \$20.00, о. прот. Ф. Легенюка \$10.00, Хребта Д., Ст. Кетерінс \$10.00, Бобра Луки, Ст. Кетерінс \$10.00, Токаря Волод. \$10.00, Підопригора, Лондон \$10.00, Єремченка Б., Лондон \$10.00, Кошарного, Лондон \$10.00, Ранського Мих., Ніягара он де Лейк \$10.00, Скрипки Мих., Торондо \$5.00.

Смачний обід, приготовили п-і: Огородник, Бобро, Гаврилюк, Фі-

ленко, Сідельник, Захарчинська, Шоцька, Скрипа, і за це їм спасибі! Дівчата-одумівки в гарно вишитому українському вбранні прислуговували гостям коло столів.

Всім було радісно й приємно в цей святковий день.

На закінчення бенкету референт Юн. ОДУМ-у в Ст. Кетерінс п. Захарчинський зробив короткий огляд проробленої праці в Ст. Кетерінс та подякував всім гостям за участь у цьому одумівському святу.

Після півгодинної перерви відбулась мистецька частина під керівництвом п-і Оксани Метулинської.

Перші привітали глядачів одумівські танцюристи з Торонто, відомі під назвою "Веснянка" танком "Привіт".

За ними виступив щойно зорганізований в Ст. Кетерінс одумівський ансамбль бандуристів ім. Котляревського, під кер. пана О. Казанівського. Дівчата-бандуристки добре виконали пісні: "Горлиця", "Летить голка через через балку" і "Лебеді материнства", та всі бандуристи разом — в'язанку пісень на бандурах.

Гости захоплено вітали танцюристів — юн. одумівців з Ошави, що відтанцювали в'язанку-танок. Керівником цих танцюристів є п-і Неліпа. Приємно вразив глядачів виступ родини Доценків з м. Бафalo, США, які чудово проспівали: "Мав я раз дівчину" — Гриць Доценко, а пані Доценко — "Ой, казала мені ма-ти" і "Гандзя"; акомпанював їм Іван Доценко.

Ігор Лисик з Ошави чудово продекламував вірш про медведика, а недавно створений Катєю Підопригорою одумівський гурток з Лондону затанцював гарно український танець.

Чільне місце в цьому концерті зайняв також одумівський вокальний ансамбль "Фіялки" під керівництвом Петра Китастого з

У хаті кожного одумівця повинен бути журнал

"МОЛОДА УКРАЇНА"

Детройту, який художньо виконав пісні "Мавки", "Чужино", "Полтавський рушничок", "Нежонаті женихи", "Підкручу я чорні вуса". Сольо у цих піснях слівали панна Наталка Марущак і Павло Писаренко, за що їх публіка нагороджувала оплесками.

Завершили концерт танцюристи одумівської групи "Веснянка" під керівництвом М. Балдецького з Торонто своїм знаменитим "Гопаком". Їхня вправність, витривалість і завзятість в танцях захоплюючі. Такою групою може гордитися не тільки ОДУМ і М. Балдецький, а також все українське громадянство. З такою групою М. Балдецький може виступати перед найвимогливішими цінителями. Честь і слава танцюристам і їхньому керівникові!

Перед закінченням концерту керівникам груп — Оксані Метулинській, П. Китастому, М. Балдецькому і О. Казанівському від Юного ОДУМ-у в Ст. Кетерінс вручено квіти під бурхливи оплески захоплених глядачів-гостей, а господар і керівник цього свята голова ТОП-у в Ст. Кетерінс, Микола Метулинський подякував всім учасникам цього концерту і гостям за активну участь у цьому святі та за ширі пожертві для ОДУМ-у.

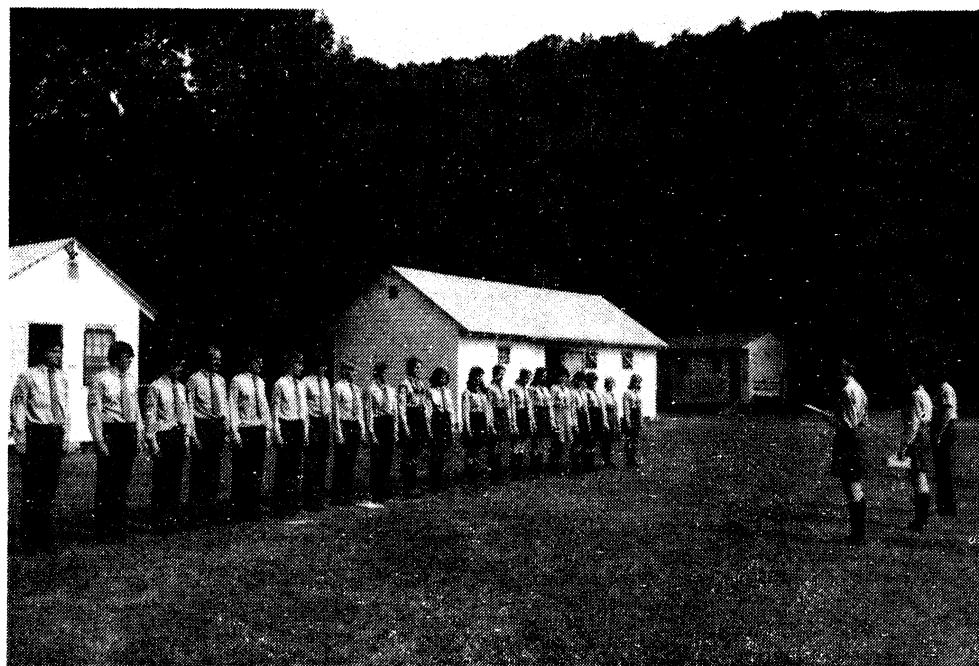
Закінчено це надзвичайно гарне одумівське свято відспіванням "Ще не вмерла Україна".

Організаційний Комітет

НОВА УПРАВА ФІЛІЇ ОДУМ-У В ТОРОНТО

У неділю 18 січня цр., не аби як припікав мокоз! Та не зважаючи на це, філія ОДУМ-у в Торонто перевела свої річні вибори. На жаль, не всі члени прибули. Причин відсутності, як звичайно, находять багато; цей факт показав, що зацікавлення членів організаційними справами помітно зменшилось. Але ті, що ще дбають про наше майбутнє, прибули.

Відкрив збори голова уступаючої управи Юрій Груненко. До президії зборів обрані: голова — Оксана Онищук, заступник — Микола Мороз, секретар — Нা-

З таборового життя.

Вислід інспекції.

Звіт є бунчужна дня . . .

Неля Захарчинська

талка Сандул. Юрій Груненко звітував за свою минулорічну працю. "Жаль", — вибачився він, — що бракувало часу конкретно й уважно дотримувати функції цієї позиції". Але, не все виглядало аж так похмуро, бо ОДУМ влаштував чимало імпрез: санкювання, "Смоукерс Найт", Коляду, та ще додаткові вечірки; велику участь взяв у "Каравані", який відбувся в червні м.р. Нашого голову обрали тоді мером павільйону "Полтава". Ми горді, що цей павільйон виграв першу нагороду.

Після звіту Груненка прийшов короткий фінансовий звіт. Голова контрольної комісії Юрій Артеменко, перевіривши книги, підтвердив, що вони в цілковитому порядку. Голова номінацій-

ної комісії Микола Мороз нагадав членам, щоб не легковажили своїми обов'язками, і закликав молодших серйозно цікавитися організаційною працею, брати участь у ній, не гаючи часу, та подавати нові думки. На внесок голови контрольної комісії про подання абсолюторії, нову управу затверджено.

Склад управи філії Торонто на 1976-1977 рік такий: голова — Лариса Дрозд; перший заступник — Оксана Онищук; другий заступник та культурно-освітній референт — Микола Мороз; секретар — Віра Харченко; референт фінансів — Наталя Сандул; референт спорту — Юрій Артеменко; голова контрольної комісії — Юрій Груненко; член — Микола Щербань.

Новообрана голова філії Лариса Дрозд подякувала за довір'я. У дискусії "різне" висловлено деякі думки та зроблено внески щодо майбутньої праці.

В історії кожної організації є зміни. І в ОДУМ-і так само. Молодше покоління поступово має перебирати обов'язки старших одумівців, як і ми перебирали їх від наших батьків та основоположників. А тому молодші не повинні встидатися нашої допомоги, бо, як кажуть, "ми вже там були!"

Усі друзі бажають нозій управі витривалості, розважності й успіху в праці.

Отже, до другого року!

Наталя САНДУЛ

УВАГА!

НОВА ЦІКАВА КНИЖКА!

Цими днями у В-ви "Простіві" в Мельбурні, вийшла нова книжка Дмитра Чуба "Стежками пригод". Це видання, що має 120 сторінок, містить пригодницькі оповідання, нариси та вірші, розраховані в першу чергу на молодь та старших учнів, хоч їх з цікавістю прочитають і дорослі, бояж окремі оповідання друкувалися вже в пресі для дорослих у Канаді, Америці, Аргентині та Європі. Трикольорова обкладинка та численні ілюстрації нашого мистця П. Вакуленка, роблять привабливе враження й доповнюють уяву читача. Три малюнки належать мистеців Л. Денисенкові. Книжку можна замовляти в ОПЛДМ та в книжкових крамницях. Ціна \$3.70.

УВАГА!

Не робіть з мухи вола, а з вола слона, бо нещастя ніколи не є таке велике, як нам у даному моменті здається.

Ліпше засвітити, ніж нарікати на темряву.

Замість перейматися людською невдячністю — краще бути до неї приготованим. Вдячність завжди можна знайти в словнику, але дуже рідко в людей.

Коли хочете дожити до 90 літ, то не шукайте цієї цифри на спідометрі вашого авта.

Яку велику вартість мають гроши пізнаєш тоді, коли доводиться позичити їх у сусіда.

Сто чоловіків можуть збудувати табір, але щоб збудувати дім — треба жінки.

Ніхто не любить того, кого боїться.

РОДИННА ХРОНІКА

ОДУМІВСЬКЕ ВЕСІЛЛЯ В ІНДІЯНІ

В неділю 30 серпня 1975 р. у маленьких містечках Гоше-Елкгарт, Індіана, США, дві одумівські родини повінчали своїх дітей. Побралися Валентина Гулевич та Юрій Багнівський. Юрій народився в Південній Америці — у Бразилії, Валя у Північній — у США. Валя і Юрій, разом із своїми батьками з малих літ брали активну участь в українсько-му громадському і церковному житті та обое вільно володіють українською мовою. Вони часто виступали на сцені в українських виставах. Валя має чудове сопрано, співає в церковному хорі та виступає як солістка на громадських і одумівських святах. Вона презентувала філію ОДУМ-у Гошен-Елкгарт на концерті одумівської зустрічі 1974 року в Детройті.

Молоді успішно закінчили парафіяльні школи українознавства. Тепер, Юрій кінчак факультет архітектури при Балл Стейт Університеті. Валя одержала магістерський ступінь і працює як авдіологіст.

Батьки молодих, панство Іван і Марія Гулевичі та Олександер і Марія Багнівські, є зразковими парафіянами та активними членами ТОП-у. Батько молодого є одним із основоположників ОдУМ-івської філії Гошен-Елкгарт та був першим головою ТОП-у, а тепер секретар.

Вінчання відбулося в українській православній церкві св. Тройці, Гошен, Інд., при участі трьох священиків — отців протоієреїв: о. Павло Багнівський з Мільвокі, Виск. — дідусь молодого, о. Євстахій Писар з Чікаго та о. Зіновій Ковальчук з Форт Вейн, Інд. Було багато гостей, американців та українців, з різних кутків американського континенту. Для неукраїнських гостей була виготовлена брошурка в англійській мові, описуючи обряд і традиції українського вінчання. Весільна сваха Віра Швець — хрещена мати та тітка молодого і весільний сват Олександр Прокурний — хрещений

Валя і Юрій Багнівські

батько молодої, пишалися вишитими полтавськими рушниками та старанно виконували свої обов'язки.

Весільне прийняття відкрив і ним керував староста Григорій Багнівський, дядько молодого. Під звуки жвавої музики до залі увійшли батьки молодих та дружки й бояри. Дружками були: Ненсі Стуцман — подруга молодої від соних років та до закінчення університету, Ліза Луценко, Лариса Іванко та Олена Багнівська. Боярами були: Гері Буррис — товариш молодого з університету, Іван Гулевич, Віктор Швець та Андрій Гриша. Під гучні оплески увійшли молоді, Юрій та Валентина Багнівські. Батьки їх привітали хлібом і

сіллю. Понад триста гостей засіли до вечірі, яку поблагословив о. Євстахій Писар. Після вечері, популярна оркестра "Трубадур" із Чікаго майже безупинно грава різні танці.

Наприкінці прийняття молоді роздали шишки та коровай, які напекли іхні бабуні, Поліна Оліференко та Фатина Прокопенко. Шишки "сова" та "ворона" були вручені батькам молодої, мовляв: "Сова у ночі не спить, доньку додому виглядає, а ворона на те, щоб батько про доню не думав, а йшов у поле волочив.

На другий день, за нашим старим звичаем зібралися до сотні гостей у парафіяльній залі, щоб "покупати" батьків молодих. І дійсно гості їх так покупали, що

СУМНЕ ПОДЗВІННЯ

Ділимося сумною вісткою, що 19-го грудня 1975 р. у шпиталі в Торонто, по довгій недузі, упокоївся Михайло Демидович Борисенко на 65-му році життя. Народився небіжчик 9. XI. 1910 року в селі Лютенська Гадяцького району, Полтавської обл. Як син селянина, працював у колгоспі, пізніше був засуджений і вивезений до Сибіру. Перед війною його звільнили. У 1943 році довелося залишити свою батьківщину і дружину Галину з п'ятиденним сином. Почалося скитання по Європі. Спершу доля судила бути в Австрії, яку майже безперервно бомбаєдували. Потім пізд до Мюнхену. А в 1947 р. М. Борисенко виїздить у Бельгію, на шахти. У 1950 р. він виїздить до Канади на постійне мешкання. Канада стала його другою батьківщиною. Працював на будові апартаментів аж до 1973 р. Цей рік приніс йому нещастя — хворобу, яку не міг перебороти, і відійшов туди, де "немає ні журби, ні зідання, а життя вічне".

Залишив у смутку велику родину: дружину Галину, сина Григорія, невістку Катерину, брата Миколу Д. Борисенка з родиною, сестру Галину з родиною В. Данильченко і в Україні дві сестри — Ольгу та Явдоху.

й рубця на них не було сухого. На заклик Василя Шевця було проведено збірку на українську пресу. Разом зібрано 135 дол., з чого 85 дол. призначено на журнал "Молода Україна". Всім жертвам віддаємоши подяка.

Українська громада Гошен-Елк-гарт "молода" і невеличка, і це перший раз, що у цій громаді дві родини з тієї самої парафії з'єдналися в одну сім'ю. Дай Бог, щоб це не був останній раз, бо в містечку ще є багато юних одумівців, хлопців і дівчат.

Молодій парі, Юрієві та Валентині Багнівським бажаємо щастя, здоров'я та багато успіхів у житті. А іхнім батькам — великої радості й потіхи.

В. Ш.

Бл. п. Михайло Борисенко

Спи, дорогий муже, батьку і брате. Нехай тобі буде канадська земля легкою!

Дякую о. Д. Фотіє та Ю. Ференцеву за похоронну відправу, п. Радкевичу і всім, хто ніс домовину Покійного, п-ові Оранському і паням за врядження поминального обіду, всім друзям та знайомим, зокрема тим, які приїхали здалека — Іванові Чорноусу та Іванові Тиряніку.

Дякую також всім, що склали квіти, та пожертви на нашу пресу "Вісник" та "Молоду Україну", яку покійний любив читати.

Сли спокійним сном, а я тебе ніколи не забуду. Царство небесне тобі.

Галина Борисенко

Гордість українців Америки

Ділимося з вами приємною вісткою, що українка панна Анна-Ліза Ільченко обрана на Miss World U.S.A.

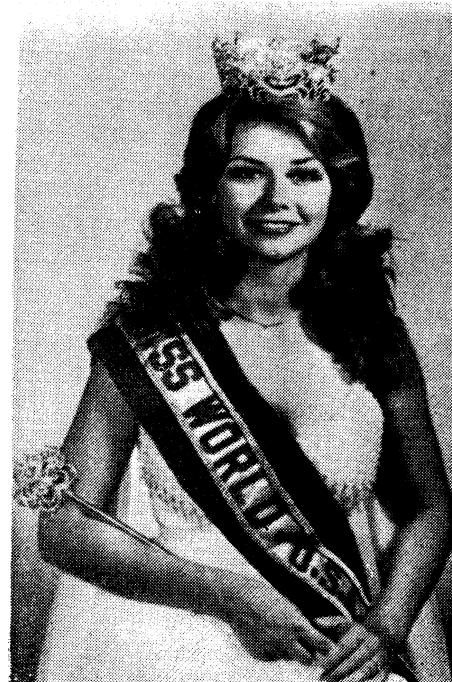
Анна-Ліза має 17 років, успішно закінчила гайскул з відзначенням і, діставши п'ять коронацій за свої успіхи, недавно стала Miss Ворльд США і незабаром від'їжджає до Англії на контест.

Це перший раз в історії українка представляє Америку. Супроводжуємо її відомий американський артист Боб Гоп.

Для нас, українців, це дуже приемна подія — репрезентація на міжнародній арені.

Щиро вітаємо п. Івана Ільченка та його дружину, що виховали таку гарну доню Анну-Лізу. Вони парафіяни православної церкви св. Володимира в Клівланді, Парма, п. Ільченко прихильник ОДУМ-у і наш щирий земляк.

О. Клепач

Анна-Ліза Іващенко

ХРОНІКА ОПОРУ**Л. ПЛЮЩ НА ВОЛІ**

Від п'ятниці, 9-го січня, до по-неділка, 12-го січня ц.р., між Дніпропетровським в Україні та Парижем у Франції, з короткими етапами в місті Чоп на совєтсько-мадярському кордоні та у Відні, столиці Австрії, розігралася велика драма звільнення — під натиском світової публічної опінії — запротокного до со-вєтського закладу умовохворих перед 3-ма роками цілком здорового, тоді 33-літнього українсько-го математика - кібернетика Леоніда Плюща та його переїзду, разом з дружиною та двома синами на Захід, з короткою зупинкою насамперед з австрійській столиці Відні і тепер в Парижі, куди він приїхав на виразне запрошення президента Франції, Жіскара д'Естена.

**ЖУРНАЛІСТИЧНА НАГОРОДА
В. ЧОРНОВОЛОВІ**

Лондон. — Престижевий лондонський "Сандей Тайм" призначив цьогорічну журналістичну нагороду від 1967 року постійно переслідуваному, судженному і за-суджуваному соєтськими режимниками українському журналістові Чорноволові, засудженному в 1972-му році на сім років концентраційних таборів і п'ять років заслання. В. Чорновіл пере-буває тепер в Мордовському концтаборі суворого режиму. Журналістичну премію в сумі 500 фунтів стерлінгів (1,200 доларів) призначено В. Чорноволові — як це сказано в повідомленні міжнародних пресових агентств — "за компелляцію збірки документів про судові процеси в С-оветському Союзі на протязі десятьох років, яку оцінено як кля-сичний зразок документального журналізму". Збірка ця появилася на Заході під заголовком "Ли-хе з розуму" та була надрукова-на також в перекладах на англійську, французьку та інші мо-ви. Лондонський "Таймс" призначав В. Чорноволові свою премію на пропозицію відомої організації Міжнародна Амнестія.

**РЕЗОЛЮЦІЯ ПРО АМНЕСТІЮ
ПОЛІТИЧНИХ В'ЯЗНІВ**

Об'єднані Нації, Нью Йорк. — Представництво США в ОН запропонувало в середу, 12 листопада Соціальному, Гуманітарному й Культурному Комітетові Генеральної Асамблей Об'єднаних Націй проект резолюції в справі негайної і беззастережної амнестії для всіх політичних в'язнів у світі. У четвер, 13 листопада 1975 року почалися дебати над запропонуваним попередньо-го дня американським амбасадором Даніелем І. Майнігеном про-ектом резолюції звільнення всіх політичних в'язнів у світі.

**МІЖНАРОДНЕ ПЕРЕСЛУХАННЯ
САХАРОВА**

Копенгаген (УІС "Смолоскип"). У неділю 19 жовтня 1975 року за-кінчилося у столиці Данії Копен-гаген "Міжнародне Переслухання Сахарова", яке тривало три дні (17-19 жовтня). В ранішніх го-динах цього дня в приміщенні Парламенту виступив д-р Андрій Зварун, 32-річний мікробіо-лог і віцепрезидент "Смолоски-пу — Організації Оборони Люд-ських Прав в Україні", який був єдиним українським свідком на цих, історичної ваги переслу-ханнях.

В часі переслухань зиступили 27 свідків, в більшості росіяни і жиди, які свідчили про різні ре-гресії в ССР — побут в конц-таборах і тюрях, допити, пере-слідування родин ув'язнених, психіатричні тюрми. Про націо-нальні переслідування в ССР свідчили представники Литви, Вірменії, України, Латвії, По-волзьких німців, кримських тата-рів і жидів.

Свідчення д-ра А. Зваруна ма-ли заголовок: "Переслідування національностей в ССР: по-ло-ження в Українській ССР" і по-ділялися на чотири частини:

1. Переслідування української мови, літератури й інтелігенції;
2. Штучне нищення українсько-го минулого;
3. Переслідування релігії;
4. Офіційний антисемі-тизм.

"Переслухування Сахарова" за-кінчено в неділю 19 жовтня 1975 року спеціальною прессою кон-ференцією, на якій зачитано За-язу Трибуналу, яка підсумувала переслухання рядом стверджень про нехтування людських прав в ССР, про національні й релі-гійні переслідування, про обме-женну еміграцію, про політичних в'язнів, яких позбавлено цього статусу та про психіатричні тюр-ми, в які саджають умово здо-рових осіб.

**ВСЕСВІТНЯ АКЦІЯ В ОБОРОНІ
ОКСАНИ ПОПОВИЧ**

Нью Йорк (УІС "Смолоскип"). В тижні між 13 і 20 жовтня 1975 року централя Міжнародної Ам-нестії провела всесвітню акцію в обороні двох жінок: 48-річної індонезійки Сіті Суратіг і 47-річ-ної українки Оксани Попович.

Це мабуть вперше, що Міжна-родня Амнестія проголосила та-кий тиждень в обороні двох жі-нок, які сидять в ув'язненні за свої переконання. В такому ти-жні всі Відділи Міжнародної Ам-нестії проводять відповідні акції в обороні вище визначених в'яз-нів.

**ЧОРНОВІЛ ВИМАГАЄ СУДУ
НАД СЛІДЧИМ КГБ**

Балтимор. — Українська Ін-формаційна Служба "Смоло-скип" переслава для преси новий самвидавний документ з Украї-ни, який дістався на Захід: заяву Вячеслава Чорновола військовому прокуророві Підкарпатської О-круги УССР. Заява має дату 23 липня 1973 року і в ній В. Чор-новіл з подробицями з'ясовує об-ставини його арешту 12-го січня 1972 року, перебування у слідчій тюрмі та знущання і шантаж, що іх застосовували до нього під час слідства, справу появи сам-видавного "Українського Вісни-ка", та домагається притягнути до суворої відповідальності старшого слідчого, капітана КГБ Мирослава Боєчка за вчинені над ним, В. Чорноволом, злочини під час допитів.

ЛЮДСЬКІ ПРОБЛЕМИ МОЖУТЬ СТАТИ СЕРЙОЗНИМИ ПРОБЛЕМАМИ.

ОСЬ, ЩО ОНТАРІО РОБИТЬ, ЩОБ ЇХ ЗАЗДАЛЕГІДЬ РОЗВ'ЯЗАТИ

Недавно пороблено заходи, щоб одна група індійських дітей учащала до публічної школи в одному місті Північного Онтаріо. Директор школи в цьому місті знов, що індійські діти часом зазнають прикрощів від інших учнів і, щоб не допустити до такої ситуації, попросив дорадника Комісії Прав Людини на обговорення цієї справи з іншими дітьми. Дорадник запитав тих дітей, чи вони будь-коли були змушені ходити до нової школи, що вони думають про своє почування, коли вони опинилися б самі й незнайомці. У цей спосіб він вияснив, як індійські діти будуть почуватися, коли прийдуть до їхньої школи. По тому процес інтеграції проходив релятивно гладко.

Громадські поради — це одне з головних завдань Онтарійської Комісії Прав Людини. Ми влаштовуємо семінарі та провадимо з поліцією дискусії у тих районах, де існує бар'єр комунікації між нею і меншинними групами, щоб в той спосіб зменшити напругу та привести до взаємного порозуміння. Ми учаємо на зборах імігрантів і тут народженихменшинних груп, щоб їм пояснити, які їхні права згідно з законодавством та які їхні обов'язки як громадян цієї провінції.

Ми також наладнуємо людям контакти з місцевими агенціями, як родинно-шкільними групами, громадськими і державними агенціями та церквами, які завжди готові прийти з допомогою, але про існування яких люди часто не мають найменшого поняття. Там, де існують якібудь труднощі, основані на расі, кольорі чи віровизнанні,

Комісія Прав Людини завжди стоїть до диспозиції та готова почати дискусію й заохотити людей зрозуміти й респектувати іншу точку зору.

Наше завдання є зводити людей разом і плекати здорові відносини поміж всіма групами.

Якщо ви бажаєте докладніших інформацій, звертайтесь до Комісії Прав Людини на нижче подані адреси:

HAMILTON
1 West Avenue South
Postal Zone: L8N 2R9
Telephone: 527-2951

SAUIT STE. MARIE
125 Brock Street
Postal Zone: P6A 3B6
Telephone: 949-3331

KENORA
808 Robertson Street
Postal Zone: P9N 1X9
Telephone: 468-3128

SUDBURY
1538 LaSalle Boulevard
Postal Zone: P3A 1Z7
Telephone: 566-3071

KITCHENER
824 King Street West
Postal Zone: N2G 1G1
Telephone: 744-7308

THUNDER BAY
435 James St. South
Postal Zone: P7E 6E3
Telephone: 475-1693

LONDON
560 Wellington Street
Postal Zone: N6A 3R4
Telephone: 438-6141

TORONTO
400 University Avenue
Postal Zone: M7A 1T7
Telephone: 965-6841

OTTAWA
2197 Riverside Drive
Postal Zone: K1H 7X3
Telephone: 731-2415

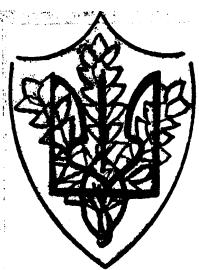
WINDSOR
500 Ouellette Avenue
Postal Zone: N9A 1B3
Telephone: 256-3611

Ontario Human Rights Commission
Ministry of Labour
Bette Stephenson, M.D., Minister

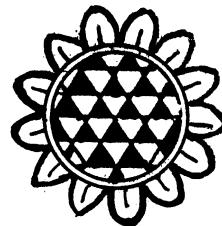

Province of Ontario

William Davis, Premier

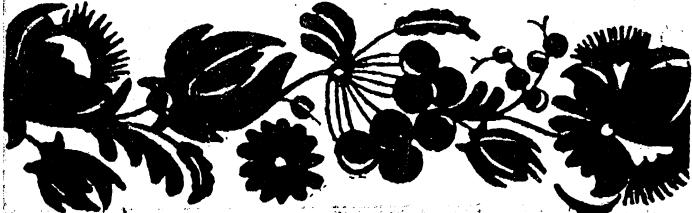

СТОРІНКА ЮНОГО ОДУМУ

Л. Глібов

У степу, в траві пахучій,
Коник, вдатний молодець,
І веселий і співучий,
І проворний стрибунець,
Чи в пшениченьку, чи в жито,
Досхочу розкошував
І цілісін'кее літо
Не вгаваючи співав;
Розгулявся на всі боки,
Все байдуже, все дарма...
Коли гульк — аж в степ широкий
Суне злючая зима.
Коник плаче, серце мліє;
Кинувсь він до Мурав'я:
"Дядьку, он зима біліє!
От тепер же згину я!
Чуєш — в лісі ворон кряче,
Вітри буйнії гудуть!
Порятуй, порадь, земляче,
Як це лихо перебутъ!"
"Опізнився, небораче, —
Одказав земляк йому, —
Хто кохав життя ледаче,
Непереливки тому." —
"Як же в світі не радіти?
Все кругом тебе цвіте, —
Каже Коник, — пташки, квіти,
Любе літічко на те;
Скочиш на траву шовкову —
Все співав би та співав..."
На таку веселу мову
Муравей йому сказав:
"Простівав ти літо Боже, —
Вдача вже твоя така, —
А тепер, танцюй, небоже,
На морозі гопака!"

К. УШИНСЬКИЙ

ВІТІВКИ СТАРОЇ ЗИМИ

Розгнівалася стара Зима: задумала вона все старе знищити.

Перш за все вона стала до пташок добиратися: набридили вони їй своїм щебетанням та вереском.

Дмухнула Зима холодом, зірвала листя з лісів та гаїв і розкидала його по дорогах. Нема куди пташкам сховатися; почали вони зграйками збиратися, думу думати. Зібралися, покричали і полетіли за високі гори, за сині моря в теплі краї. Залишився горобець, та й той під стріху сховався.

Бачить Зима, що пташок їй не здолнати і накинулася на тварин. Запорошила снігом поля, завалила кучугурами ліси, одягла дерева льодовою корою і посилає мороз за морозом.

Ідуть морози, один від одного лютіший, з ялини на ялину перестрибують, потріскують та поляскують, тварин лякають.

Не злякалися звірі: в одних кожухи теплі, інші в нори поховалися; білка в дуплі горішки лузасе; ведмідь у лігві лапу ссе; зайчик, підстрибуючи гріється; а коні, корови та вівці давним-давно в теплих хлівах запашне сіно жують, тепле пійло п'ють.

Дужче розлютувалася Зима — до риби вона добирається — посилає мороз за морозом, один від одного лютіший.

Морози швидко біжать, молотками голосно вистукують: без клинів, без підклинків по озерах, по ріках мости прокладають.

Замерзли річки та озера, але тільки зверху; а риба вся вглиб пішла: під крижаною покрівлею їй ще тепліше.

"Ну, заждіть, — лютує Зима, — доберусь я до людей!" — і шле мороз за морозом, один від одного лютіший.

Затягли морози вікна крижаними візерунками; стукотять і в стіни, і в двері, аж дерево тріщить.

А люди затопили печі, печуть собі млинці, гарячі та з Зими насміхаються.

Юні одумівці у лікарні м. Ст. Кетеринс відвідують свого добродія-жертводавця на ОДУМ п-на Луку Михайловича Кислюка

НА СВЯТИ ДЕРЖАВНОСТИ

У неділю 1-го лютого в Торонто відбулося свято державності, в якому взяли участь всі молодечі організації і ОДУМ також.

У концерті виступили — колишня солістка львівської опери співачка Рената Бабак та відомі скрипалі Дана і Юрій Мазуркевичі. Вони, як і Рената Бабак, недавно приїхали з України. Співав також торонтський хор "Боян", диригентом його є Зіновій Лавришин. Святочну доповідь виголосив д-р Р. Рахманний.

Наш гурток "Русалки" також був на цьому величавому святі.

Рій "Русалки"
Торонто

ПРОГУЛЬКА НА САНКАХ

У суботу 17 січня одумівці каталися на санках у Бойд Парку. День був холодний, але гарний, снігу багато, снігові гори великі, і санки швидко мчали, часом аж дух забивало. Ми хотіли б мати таку прогулянку і на другий рік.

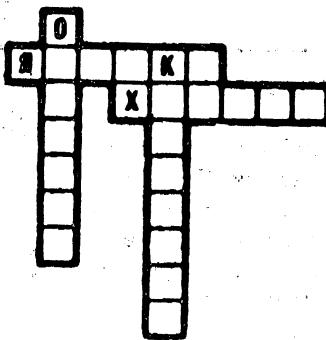
У цьому році п. О. Сандул плянує ще одну прогульку для нас на "ice fishing". Думаємо, що вона буде ще ліпша, як перша, і що ми наловимо багато риби.

Рій "Чорноморці"
Торонто

А найбільше образилася Зима, що й дітлахи її не бояться! Ковзаються собі на ковзанах та на санчатах, у сніжки бавляться, баби ліплять, гори будують, водою поливають, та ще й мороза закликають: "Ну-бо, допоможи!"

Ущипне Зима з люті одного хлопчика за

Літературна задача

Чи прочитали Ви ці оповідання?

О — оповідання І. Франка.

К — оповідання Марка Вовчка.

Я — оповідання М. Коцюбинського.

Х — оповідання М. Коцюбинського.

ЗАГАДКИ

1. Тоненьке, кругленьке
Серце чорненьке,
Хто на його слід погляне,
Думку його взнає.
2. Чорні, криві
Від роду німі
А стануть у ряд —
Враз заговорять.
3. Що біжить без опочину
Не стає ні на хвилину,
Не старіє, не вмирає,
А все нищить, забирає?
4. Посивіла вона, хоч не дуже стара,
Часом тиха бува, до всіх добра така;
Як розгнівиться ж враз — не впізнати її.
З рота холідом дме, сивиною трясе.
5. В книжці шість листків простих, сьомий золотий.
6. П'ятдесят два орли, а тільки одне яйце знесли.
7. Що то за гість, що сам себе єсть.
8. Маленьке, тоненьке, якби не воно, всі би голі ходили.
9. Два кільця, два кінця, а посередині цвях.
10. Що дістане зубами потилицю?

вухо, другого — за ніс, аж побіліють; а хлопчик ухопить снігу та й ну терти — і розгориться в нього обличчя, як огонь.

Бачить Зима, що нічого не вдіє: заплакала від зlosti. З усіх стріх зимові слези закапали... Видно, весна недалеко!

ХРОНІКА

У МЕКСІКО НЕМА ЖИДІВСЬКИХ ТУРИСТІВ

Тому, що мексиканський представник в Об'єднаних Націях голосував за внеском осудження сіонізму як расизму, жиди в Америці вирішили не іхати до Мексика на зимові вакації.

Мексиканські агенти туризму кажуть, що в недавніх тижнях вони сканцелювали 68,000 резервацій в мексиканських готелях в Акапулко, а 60.000 в Мексико Сіті. Для них це є втрата на \$5 мільйонів.

Туристи в Мексико лишають щорічно коло \$842 мільйони.

Мексиканський уряд вислав до Ізраїля спеціального делегата, щоб оправдати свій голос проти сіонізму в Об'єднаних Націях.

ЩО БУЛО В КОСОВІ?

В березні 1975 р. на ратуші Косова, Івано-Франківської області, два дні повівав укарінський синьо-жовтий національний прапор.

ВІДМОВЛЯЙТЕСЬ ВІД МАРКИ "АПОЛЛО-СОЮЗ"

Нью Йорк. — Читач популярного щоденника "Дейлі Ньюз" з 17 жовтня Charlz Галлет закликає не купувати поштової марки з малюнком "Аполло-Союз", де астронавти Америки потискають руки советчикам, бо та спроба "не має ніякого наукового значення, лише пропагує "детант". Можна на пошті попрохати інші марки-значки, на знак відмови від політики так зв. "відпруженні", з якого користає лише імперіялістично-шовіністична Москва.

ВИЙШЛА ПРАЦЯ ПРОФ. Д. ЧИЖЕВСЬКОГО

(П. С. УАВ-во). — В Українському Академічному Видавництві вийшла в англійській мові монументальна "Історія Української Літератури" проф. Дмитра Чижевського (D. Czyzews'kyj. A History of Ukrainian Literature. Translated by D. Ferguson, D. Gorsline and U. Petyk; Edited by G. S. Luckyj. 1975. 696 p.). Переклад базований на українському виданні із 1956 року. Проф. Чижевський значно доповнив і поши-

рив згадане видання і також дав новий розділ про "Реалізм в українській літературі". Редактором англомовного видання є проф. Юрій Луцький із Торонто-ського університету.

Проф. Д. Чижевський досліджує розвиток української літератури від її початків аж до кінця XIX стол.

Ця монументальна праця має 696 стор. і коштує в твердій обкладинці \$25.00. Книжка в м'якій обгортці (головно призначена для студентів) коштує лише 15 дол. Замовлення разом із грошейним переказом треба висилати до:

Ukrainian Academic Press (A Division of Libraries Unlimited, Inc.), P. O. Box 263, Littleton, Colorado 80120, USA.

50 РОКІВ НАПОЛЕГЛИВОЇ ПРАЦІ

12 грудня 1925 р. молодий ентузіаст українського танку Василь Авраменко прибув до Канади, а 25 грудня того ж року давав перші лекції танку в Торонто.

Упродовж п'ятдесяти років його курси танку закінчило багато інструкторів танку і танцюристів.

ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ПИСЬМЕННИКІВ

"СЛОВО"

та

ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕМОКРАТИЧНОЇ МОЛОДІ — ОДУМ

влаштовують у неділю 22-го лютого 1976 р. в автодорії школи Вест Парк, 1515 Блю Вест, Торонто

ЛІТЕРАТУРНИЙ ВЕЧІР — КОНЦЕРТ

присвячений пам'яті українських письменників, розстріляних і репресованих у часи сталінського терору 1920-их і 30-их років.

У ПРОГРАМІ: Вступне слово — Улас Самчук;
Доповідь-монтаж — Борис Олександров

Виступи артистів-декламаторів: Ніни Теліжин, Надії Куцої, Оксани Бризгун-Соколік, Володимира Довганюка, Леоніда Ліщини та Дмитра Романіка.

На закінчення — виступ дізочого ансамблю ОДУМ під диригентурою Надії Цибенко і гостинний виступ оперового артиста, баса Йосипа Гошуляка.

Піяністка — Тетяна Ткаченко.

Початок о 7-ї годині вечора.

Запрошуємо українське громадянство численно прибути на цю імпрезу і своєю участю допомогти гідно вшанувати пам'ять Великих Синів України.

Слухайте радіопередачу ОДУМ-у

"МОЛОДА УКРАЇНА"

з радіовисильні

CHIN НА ХВИЛЯХ FM 101

в Торонто

КОЖНОЇ СУБОТИ

від 6.00 до 6.30 вечора

Керівництво:

Головна Рада Коша Старших Виховників
ОДУМ-у в Канаді

N. - J. SPIVAK LTD.

R. R. 1,

LONDON, ONTARIO

(Pre-mix concrete)

КРЕДИТОВИЙ СОЮЗ

- Платить за різні щадничі пляни **7²⁵-10%**
- Дає малі і великі, особисті і моргеджові позички, в міру можливостей
- Має життєву асекурацію на заощадження до \$ 2.000 на позички до \$10.000 після вимог КЮНИ
- Має чеки особисті і для подорожуючих
- Приймає оплати за газ, електрику, телефон і воду
- Дає різні фінансові поради
- Дає паспортові гарантії
- Дає добру, точну, чесну і вчасну обслугу
- Дає добри кредитові звіти
- 24 роки на службі Рідного Народу
- Вступайте в члени ще ніж Вам треба позички, малої чи великої.
- Позичайте на догідні сплати і низькі відсотки.

SO-USE CREDIT UNION LTD.

406 Bathurst St.

Toronto, Ont. M5T 2S6

Tel.: 363-3994

Branch Office:

3338 Lake Shore Blvd. W.
Long Branch, Ont.

Молода романтична особа звіряє свої секрети сестрі, наставленій багато прозаїчніше.

— ...і тоді він мені сказав, що любить мене і готовий покласти до моїх ніг цілу земну кулю.

— Земну кулю! Але ж зона і так у тебе під ногами. Краще б він купив цегли та черепиці, щоб побудувати щонебудь на ній.

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД "МОЛОДОЇ УКРАЇНИ" ЖЕРТВУВАЛИ:

Комітет Зустрічі ОДУМ-у	\$100.00
З 25-літнього Ювілею подружнього життя Миколи і Ольги Співак, Лондон, Канада	50.00
З весілля Ганни і Олександра Васько, Лондон, Канада	42.00
Збірка на поминальному обіді по св. п. Йосипа Костюченка, Баунд Брук, США	41.00
Богдан Ганна, Вейн, Н. Дж., США, в пам'ять донечки Ірини Семенець, яка упокоїлась 1. XI. 1971 р.	4.00
Шкребець Григорій, Чікаго США	4.00
Сойко Василь, Монреаль, Канада	3.00
Рудевська Євфросинія, Саскатун, Канада	2.00
Павленко Іван, Едісон, Н. Дж., США	2.00
Вертишин Йосип, Сиракюз, Н. Й., США	2.00

НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ ПРИЄДНАЛИ:

Павленко Іван, Едісон, Н. Дж., США	1
Левченко Павло, Моррісвіл, Пенс., США	1
Криволап Сергій, Аделаїда, Австралія	1

Жертовавцям і прихильникам "М. У." шире спасибі!

Ред. і адмін. "М. У."

— До одруження я знов шонайменше чотири методи виховання дітей.

— А тепер?

— А тепер маю четверо дітей і жодної методи.

**

Добре псобідавши, відвідувач ресторану повідомляє розгнівану господиню, що він забув дома гроши.

— Але ви не турбуйтеся, пані, за мене може поручитися м'який друг Патрік Дюран.

— Але ж, пане, я не знаю жодного Дюрана!...

— Не важливо, при першій-ліпшій нагоді я вас познайомлю.

ROCHESTER FURNITURE CO. LTD.

WAREHOUSE STORE

Великий вибір хатніх меблів:

вітальні, спальні, їadalень, холодильники, пральні машини, електричні і газові печі, телевізори, радіо.

423 COLLEGE STREET
Toronto, Ontario

Tel.: 364-1434

Е. ДУМИН

пропонує

ВЕЛИКИЙ ВИБІР
чоловічих, студентських і хлоп'ячих костюмів

НА ЗИМОВИЙ СЕЗОН
як також різних фасонів і кольорів
СОРОЧКИ.

550 QUEEN STREET WEST
Toronto, Ontario

Tel.: 364-4726

Семирічна дочка невдатного мисливця говорить своїй товарищі:

— Коли вчителька знову буде розповідати нам про первісних людей, які жили мисливством, я скажу їй, що це вигадки.

**

— Як вам смакував суп з черепахи? — запитав метрдотель знайомого адвоката, який обідав у його ресторані.

— Правдиво?

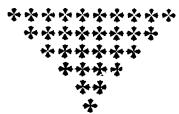
— Звичайно.

— По-моєму, бідна рептилія абсолютно непричетна до цієї справи. Як кажуть, цілковите алібі.

Ціна 60 центів
в США і Канаді

If not delivered please return to:

МОЛОДА УКРАЇНА
Box 40, Postal Station "M"
TORONTO, ONT., CANADA
M6S 4T2

Concrete Forming London Ltd.

LONDON, ONTARIO

(Foundations and floors.)

УКРАЇНСЬКА ФІРМА
ОПАЛОВОЇ ОЛИВИ

ALASKA Fuel Ltd.

83 SIX POINT ROAD
TORONTO, ONT.
M8Z 2X3

24-годинна скора і солідна
обслуга!

Чищення і naprawа форнесів
безплатна.

Телефонуйте вдень і вночі

Тел.: 231-2281
231-2282

Обслуга гарантована!

ДОБІРНИЙ, ФАХОВО
ПРИГОТОВАНИЙ

О Б І Д

З ПОВНОЮ ОБСЛУГОЮ,
ДЛЯ ВЕСІЛЬ, БЕНКЕТИВ
та інших прийнятъ

JOE'S CATERING

WEDDINGS, SHOWERS,
BANQUETS
and OTHER RECEPTIONS
THE BEST TREAT
and SERVICE

Call 766-7471

J. WASIUK

УКРАЇНСЬКИЙ РОБІТНИЧИЙ СОЮЗ

БРАТСЬКА ЗАПОМОГОВО - ОБЕЗПЕЧЕНЕВА ОРГАНІЗАЦІЯ
В АМЕРИЦІ І КАНАДІ

що нараховує понад 24 тисячі членів і понад \$8,500.000.00
членського майна.

Український Робітничий Союз має добірні найновішого типу поліси обезпечення на дожиття і на посмертне для старших і дітей членів. Помагає бідним, хворим і нездібним до праці членам. Помагає своєму українському народові морально і матеріально в його стремлінні визволитися з чужого поневолення і здобути самостійну, соборну, демократичну Україну. Помагає матеріально освітньо-культурним, видавничим, церковним та спортивним справам. Помагає матеріально незаможним, здібним в науці, українським студентам у вищих школах. Видає свій, демократичного напрямку часопис-тижневик "Народня Воля" українською і англійською мовами та англомовний журнал для молоді "Форум". Для вигоди своїх членів і всіх українців провадить літню вакаційну оселю "Верховина" з мальовничим розкішним парком, модерно устаткованими кімнатами, купанням у власному природньому озері та купальному басейні, спортом і культурною розвагою в Кетскільських Горах в Глен Слей, Н. Й.

Головний осідок УРСоюзу:

440 WYOMING AVENUE, SCRANTON, PA., U. S. A.

Телефони: 342-0937 або 347-5649